Тыднёвік Магілёўскі

№ 39 (103) 6-12 кастрычніка 2000 г. Кошт 50 руб.

Ці пачуе сьвет беларускіх дэмакратаў

Фота REX

Менскі Марш Свабоды-3 быў, як вядома, дазволены гарвыканкамам. Надвор'е ў мінулую нядзелю выдалася надзвычай добрае: цёплае і сонечнае. Людзі пачалі зьбірацца ля Акадэміі Навук а палове на першую дня. Было, як заўсёды, вельмі шмат моладзі. Гучала музыка.

15-тысячная калёна дэманстрантаў скандавала "Жыве Беларусь!" і сьпявала беларускія песьні. Наперадзе людзі несьлі велізарны транспарант "Марш Свабоды". Адразу за бел-чырвона-белым транспарантам – велізарны сьцяг Эўрапейскага Зьвязу, а таксама сьцягі эўрапейскіх краінаў. Лёзунгі на плякатах заклікалі да байкоту выбараў, да змаганьня за незалежнасьць Беларусі й да свабоды палітвязьням.

На Маршы былі заўважаныя назіральнікі ад замежных амбасадаў, ад Кансультатыўна-назіральнай групы АБСЭ, некалькі сьвятароў. Між тым менская аўтаінспэкцыя спрабавала затрымаць два "маршавых" мікраатобусы, на якіх перавозілася гукаўзмацняльная апаратура і рыштунак – сьцягі і транспаранты. Аўтобусы ўдалося адбіць. А вось 5 коней з вершнікамі, якія на задуму арганізатараў акцыі павінны былі быць на чале калёны, увасабляючы жывую Пагоню, міліцыі ўдалося затрымаць.

У галаве калёны Маршу Свабоды сабраліся фактычна ўсе найбольш вядомыя апазыцыйныя дзеячы Беларусі: Юры Хадыка, Станіслаў Шушкевіч, Анатоль Лябедзька, Вінцук Вячорка, Аляксей Кароль, сп-ня Палевікова. Побач зь імі крочылі многія выбітныя дзеячы мастацтва і культуры. Неадалёк ад іх пакрочыўся да пачатку Маршу Мікалай Статкевіч, адзіны зь лідэраў апазыцыі, хто ўдзельнічае ў выбарах, але далей з калёнай не пайшоў.

Сярэдзіну масавай калёны займалі прадстаўнікі беларускіх рэгіёнаў з сваімі транспарантамі й сьцягамі. Сярод іх былі, напрыклад, такія: контуры Беларусі й надпіс "Тут рускі фашызм"; "Свабоду Клімаву"; "БНФ – гэта дастойнае жыцьцё".

Марш Свабоды-3 завершыўся на плошчы Бангалор мітынгам.

Збольшага ўсё прайшло прыстойна і мірна, што было заслугай найперш удзельнікаў акцыі. Многія зь іх справядліва разважалі аб тым, што ўлада ад сваіх звычайных правакацыяў устрымалася толькі з нагоды маючых адбыцца выбараў. А апазыцыя тым часам здолела, па словах Юрыя Хадыкі, "прадэманстраваць беларускаму грамадзтву і сьвету, што фарс 15 кастрычніка не прызнаецца дэмакратычнымі сіламі краіны, і на гэтай падставе ня можа быць прызнаным міжнароднай супольнасьцю".

Паводле радыё «СВАБОДА»

Якім атрымаецца працяг

Аб'ядналая беларуская апазыцыя менскім Маршам Свабоды распачала абвешчаную загадзя кампанію негвалтоўнага і поўнасьцю законнага байкатаваньня бягучых выбараў і падрыхтоўкі да выбараў прэзыдэнцкіх.

На бліжэйшы нядзельны дзень адпаведныя акцыі мусяць сынхранізавана (упершыню ў беларускай гісторыі змаганьня за дэмакратыю) адбыцца больш чым у 20 буйнейшых гарадох краіны.

Як паведаміў рэдакцыі старшыня абласной арганізацыі БНФ (Вінцука Вячоркі) Анатоль Фёдараў, да мітынгаў, сходаў і сустрэчаў з выбаршчыкамі мясцовыя апазыцыянэры гатовыя ў Магілёве, Бабруйску, Крычаве і Горках. Аднак нідзе не атрыманыя дазволы ўлады на правядзеньне дэмакратычных мерапрыемстваў. Паўсюль выканкамы адпраўлялі дэмакратаў у так званыя "апазыцыйныя рэзэрвацыі" на ўскрайках гарадоў. Аднак, матывуючы правам выбаршчыкаў на адпаведныя сходы, што занатавана ў Выбарчым кодэксе, дэмакраты маюць намер правесьці іх там, куды зручней запрасіць людзей. У абласным цэнтры, напрыклад, мяркуецца сабрацца ў Камсамольскім сквэры а 15-ай гадзіне для гаворкі з выбаршчыкамі аб бягучым палітычным моманце, праграме дэмакратаў па рэфармаваньні дзяржаўнай сыстэмы, набалелых сацыяльных праблемах.

Цяжка прадбачыць, як пройдзе такое мерапрыемства. Апошнім часам магілёўскія міліцыянты даюць дэмакратам правесьці сваю акцыю, а потым выклікаюць у суд яе арганізатараў. Дарэчы, апошняя "судовая прыгода" А.Фёдарава з прысуджэньнем яму штрафу ў 150 мінімалак "за арганізацыю недазволенага шэсьця" у нядаўні Дзень беларускай вайсковай Славы яшчэ не скончаная, бо была абскарджаная ў абласны суд. Яшчэ некалькі "выбарчых" адміністратыўных справаў супраць дэмакратаў альбо завершаныя, альбо знаходзяцца ў стадыі разгляду. Тым ня менш апазыцыянэры дэманструюць гатовасьць ісьці на новыя ахвяры ў сваім змаганьні за вольныя і справядлівыя выбары. Такой гатовасьці пакуль не стае грамадзтву. Па словах А.Фёдарава, людзі спачуваюць дэмакратам і з апошніх сілаў цярпяць рэжым, аднак страх і нявер'е ў добрыя перамены, якія распаўсюджвае ў грамадзтве ўлада, скоўваюць высакародныя парывы і намеры. Магчыма, што "крытычная маса" народнай незадаволенасьці прыпадзе на час будучых беларускіх прэзыдэнцкіх выбараў, як тое здарылася ў Сэрбіі. Быць гатовымі да цывілізаванага разьвязаньня магчымай сытуацыі – такую задачу і такую адказнасьць бярэ на сябе дэмакратычная апазыцыя. Восеньскія палітычныя акцыі якраз і выкліканыя разуменьнем адказнасьці і неабходнасьцю абвесьціць пра яе народу.

У апошні момант стала вядома, што на магілёўскім сходзе чакаецца ўдзел прадстаўнікоў рэспубліканскага кіраўніцтва аб'яднанай апазыцыі й місіі АБСЭ.

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК па пытаньнях палітыкі

Прынцыповы ўчынак кансэрватараў

Сябры Кансэрватыўна-Хрысьціянскае партыі – БНФ чарговым разам пікетавалі офіс КНГ АБСЭ ў Менску ды перадалі супрацоўнікам групы заяву з патрабаваньнем адстаўкі кіраўніка КНГ Ханса-Георга Віка.

20 сябраў партыі прыблізна паўгадзіны пікетавалі замежны офіс у Менску па праспэкце газэты "Праўда". Хаця гэтая імпрэза была несанкцыянаванаю, бо гарадзкія ўлады традыцыйна накіроўвалі арганізатараў на пляц Бангалор, ніводнага міліцыянта ў наваколлі не было. Ніхто з удзельнікаў пікету ня быў затрыманы.

Акцыя пачалася з разгортваньня бел-чырвона-белых сьцягоў ды двух плякатаў з наступнымі надпісамі: "Палітыка КНГ АБСЭ ў Беларусі – гэта палітыка падтрымкі дыктатарскага рэжыму Лукашэнкі" і "Патрабуем адстаўкі спадара Віка". Удзельнікі пікету патлумачылі журналістам, што на іх думку кіраўнік КНГ АБСЭ ў Беларусі займае цалкам праварасейскую пазыцыю ў адносінах да выбараў і да лёсу нашай краіны.

Неўзабаве да пікетоўцаў выйшаў супрацоўнік групы АБСЭ ў Менску Эндру Карпэнтэр, якому адзін зь лідэраў КХП Сяргей Папкоў перадаў заяву і ў кароткім камэнтары патлумачыў яйны зьмест. Спадар Карпэнтэр падзякаваў прысутных за выказаную імі пазыцыю і запэўніў, што перадасьць яе да спадара Віка.

Паводле інфармацыйных агенцтваў

Яшчэ адзін ручаёк

Зь нейкай лёгкай рукі маленькія незалежныя беларускія выданьні, што выходзяць у раёнах на патрыятычным энтузіязьме актывістаў, атрымалі назоў ручайкоў вольнага слова. Яшчэ адным пабольшала днямі ў нашым краі: выйшаў Першы нумар быхаўскай газэткі "Стары замак". Яна адразу разыйшлася сярод насельнікаў горада, бо ейны наклад закандаўча абмежаваны лічбай 299 асобнікаў. Але такія выданьні, удалы досьвед у наладжваньні выпуску якіх асабліва адметны ў нашай вобласьці, звычайна перадаюцца з рук у рукі, што павялічвае чытальніцкую аўдыторыю ў некалькі разоў.

Першы нумар новай "быхаўкі" вызначаецца беларускай мовай (збольшага), неказённасьцю стылю, інфармацыйнай насычанасьцю мясцовымі падзеямі, поглядам у гістарычнае беларускае мінулае, што робіць газэту цікавай для розных катэгорыяў насельніцтва.

Спадзяемся, што новы ручаёк неангажаванай праўды праб'ецца праз парогі і перашкоды, якія яго несумненна чакаюць у адным з самых "ваеннапатрыятычных" у савецкім сэнсе раёнаў.

Нашая падтрымка яму гарантаваная!

"ТЫДНЁВІК"

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

Калі нехта мяркуе, што гэта дрэнна – халодныя кватэры і цёплая вада ў кранах толькі тры разы на тыдзень, – той глыбока памыляецца. Напрыклад, улады так ня лічаць. Наадварот, яны мяркуюць, што гатовыя да зімы. Ва ўсялякім выпадку, на паседжаньні аблвыканкаму М.Дражын толькі што заклікаў эканоміць паліва. Канешне, калі нашыя дарагія калгасы і саўгасы працягваюць па-ранейшаму паліць электрычнасьць, а пазыкі "вешаюцца" на ўсіх, то застаецца толькі эканоміць. Вёска завінавацілася ўжо 11 мільярдаў рублёў. Гэта 30% агульнай запазычанасьці перад энэргетыкамі. Між тым, як вядома, на вёску даўно ўжо махнулі рукой... Верагодна, сярод падрыхтоўчых мераў да зімы варта яшчэ прадугледзець, каб падвялічылі колькасьць ложкаў у шпіталях і супрацьпрастудных лекаў у аптэках.

На мінулым тыдні з паўсотні "Рафікаў"-таксовак сабралася каля Дома Саветаў замест таго, каб развозіць людзей. Але прычына была досыць паважная. Падатковая інспэкцыя запатрабавала, усе яны паставілі ў сабе касавыя апараты. Маўляў, падаткавікі клапоцяцца пра папаўненьне дзяржаўнага бюджэту і хочуць, каб таксісты ня ўтойвалі ад дзяржавы грошы. Але, як гэта часьцяком здараецца, замест справы выйшаў скандал. Тыя апараты, якія таксісты мусяць карыстаць, каштуюць 250 $, і вельмі ненадзейныя ў працы. Іх выкарыстаньне ня менш, чым удвая, падвялічыць час на абслугоўваньне пасажыраў. Калі хто бываў на Украіне, то ведае, што "маршруткі" там вырашылі праблему гарадзкога транспарту: ня вельмі дарагія, яны працуюць на больш высокім узроўні сэрвісу і камфорту, чым аўтобусы і тралейбусы. Але ў нашай падатковай інспэкцыі, як і ў дзяржавы ўвогуле, зусім іншыя развагі. На гэты раз таксістам далі трохмесячную адтэрміноўку.

Больш за 110 мільёнаў "заробкавых" рублёў завінаваціліся будаўнічыя арганізацыі сваім працоўным. Падобная практыка ў нас сталася ўжо нормай. Людзі прызвычаіліся бясплатна працаваць, а начальства прызвычаілася патрабаваць бясплатнай працы. Бо грошай няма ў бюджэце. Нагадаю, што будаўніцтва ў нас аднесенае да эканамічных "прыярытэтаў". Тут – альбо забясьпечваеш рост, альбо губляеш пасаду. Дарэчы, у нашай вобласьці, паводле статыстыкі, рост аб'ёмаў будаўніцтва самы высокі ў краіне. Але... пры гэтым узьведзена ўсяго 53% ад запляванага.

У пракуратуры прайшло паседжаньне калегіі, прысьвечанае абароне правоў спажыўцоў у сыстэме аблспажыўсаюзу. Вельмі злабадзённая тэма. У нярынкавай эканоміцы ўвогуле з правамі спажыўца мала хто лічыцца. Хто бываў у вясковых крамах, хто сутыкаўся з абвесамі і грубасьцю прадаўцоў, хто бачыў умовы, у якіх захоўваецца тавар, той ведае, пра што ідзе гаворка. Канешне, і спадары пракуроры ведаюць. Але арыштам ці звальненьнем аднаго-двух кіраўнікоў праблемы ня вырашыш. Вось калі пракуроры праўдзіва адкажуць на пытаньне, чаму падобнага няма ў краінах з дэмакратычнай формай кіраваньня, магчыма, першы крок да выздараўленьня і зробім.

Міхаіл Красноў сустракаўся з настаўнікамі. Праўда, з так званымі "лепшымі" настаўнікамі. Гэта значыць з тымі, хто абласканы ўладаю, не выступае з крытыкаю. Затрымкі з заробкамі на такой гутарцы называюць "часовымі складанасьцямі", а жабрацкія заробкі і дрэнныя ўмовы працы пэдагогаў альбо ня ўзгадваюцца, альбо неяк умела абыходзяцца. Такім чынам дэманструецца "разуменьне складанай сытуацыі". Што чарговым разам і адбылося.

Жыхары Бабруйску адзначаюць адстаўку свайго "чырвонага мэра". Такую мянушку Уладзімер Раманоўскі меў за адкрытую прыхільнасьць да камуністычных сымбаляў і бальшавіцкай ідэалёгіі. Былы старшыня гарвыканкаму праславіўся забаронай катацца на ролікавых дошках па плошчы Леніна (бо гэта ж сьвятое) і традыцыйным перасьледам апазыцыі. Улада аддзячыла Раманоўскаму граматай. Ну, а што памяць народная захавае аб ім, і ці захавае што – сказаць цяжка.

Капітан з асіповіцкай вайсковай часткі, добра напіўшыся, нарабіў справаў у мясцовай кавярні. Ён не захацеў сыходзіць, калі тая ўжо зачынялася. Спачатку аблаяў афіцыянтку, а потым ня толькі абліў нецэнзуршчынай міліцэйскі нарад, ды яшчэ і пабіўся зь ім. Суцішылі яго толькі гумавымі дубінкамі і кайданкамі. Зараз капітан "на губе", ім займаецца гарнізонная пракуратура. А мы ня ў першы раз толькі ўздыхаем, гледзячы на тое, ува што пераўтвараецца нашае войска...

Да сустрэчы, Сымон Глазштэйн.

Загартаваны і падрыхтаваны

Днямі ў Вашынгтоне, у кабінэце Бэнджаміна Франкліна ў Дзяржаўным дэпартамэнце ЗША, адбылася цырымонія прывядзеньня да прысягі новага амбасадара Злучаных Штатаў Амэрыкі ў Беларусі Майкла Козака.

Цырымонія была вельмі ўрачыстай. Падчас яе з прамовай выступіў намесьнік дзяржаўнага сакратара ЗША Строўб Тэлбат, які выказаў сваю павагу да Майкла Козака, які за сваю 20-гадовую кар'еру зрабіў шмат для ўсталяваньня дэмакратыі, працуючы ў прадстаўніцтвах Злучаных Штатаў Амэрыкі ў розных краінах сьвету. Тэлбат таксама зазначыў, што калі ўзьнікае нейкі крызыс, нейкая праблема, Дэпартамэнт звычайна зьвяртаецца да Майкла Козака. Гэта сьведчыць пра тое, што цяпер ЗША выказваюць сваю сур'ёзную заклапочанасьць сытуацыяй у Беларусі, бо, як сказаў сп. Тэлбат, "беларускі народ варты лепшага XXI стагодзьдзя, што беларуская нацыя – як ніякая іншая – вартая дэмакратыі і незалежнасьці".

Спадар Козак паабяцаў, што ён будзе рабіць усё магчымае, каб падтрымліваць тых, хто працуе на незалежнасьць і дэмакратыю ў Беларусі. Ён таксама нагадаў прысутным вядомы ў Беларусі лёзунг "За нашу і вашу волю", які яднае людзей добрай волі ва ўсім сьвеце.

Заўвагі С.Тэлбата і М.Козака ў дачыненьні да рэжыму Лукашэнкі былі вельмі жорсткімі. Яны далі зразумець прысутным на мерапрыемстве прадстаўнікам амбасады Беларусі ў ЗША, што палітыка беларускіх уладаў непрымальная ня толькі для Злучаных Штатаў, але і для міжнароднага супольніцтва, і што ЗША стаяць на пазыцыі міжнародных стандартаў дэмакратыі і свабоды.

Было прыкметна, што Майкл Козак падрыхтаваны да працы ў Беларусі. Як сустрэне новага амэрыканскага пасланьніка Беларусь, стане вядома ў хуткім часе...

Ірына КУРАПАТКІНА, Вашынгтон

ПАГЛЯДАЮЧЫ Ў ТЭЛЕВІЗАР

Некаторыя прапановы на тэму падсьвядомасьці

Два месяцы таму ў Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі зьмянілася кіраўніцтва. Старшынём быў прызначаны ідэалягічны намесьнік старшыні Менгарвыканкаму, а раней сакратар па ідэалёгіі Менскага гаркаму КПБ Віктар Чыкін. Вартыя яго й намесьнікі – Аляксандар Зімоўскі з "Рэзанансу" і Ягор Рыбакоў з магілёўскага тэлерадыёаб'яднаньня. Натуральна, што прызначэнцы адразу пачалі выпрацоўваць новую канцэпцыю разьвіцьця Беларускага тэлебачаньня.

Даволі хутка ў іхных кабінэтах быў распрацаваны цікавы дакумэнт зь нецікавым назовам – "Некаторыя прапановы па ўдасканаленьні работы Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі".

Тут ёсьць разьдзел "Стратэгічныя мэты". Сярод іх пазначана такая: "Фармаваньне ў міжнароднай грамадзкасьці вобразу Беларусі як сучаснай дэмакратычнай дзяржавы з народнай гаспадаркай, якая дынамічна разьвіваецца, зь цьвёрдаю легітымнай дзяржаўнай уладай, эфэктыўнай грамадзянскай супольнасьцю, стабільнай сучаснай сацыяльна-эканамічнай сыстэмай, а таксама зь цьвёрдай прававой сыстэмай, якая забясьпечвае правы, свабоды й бясьпеку грамадзянаў".

Асноўная роля ў стварэньні такога іміджу адводзіцца інфармацыйна-аналітычнаму блёку БТ. Гэта – выпускі навінаў кожныя дзьве гадзіны, аналітычныя праграмы "Рэзананс", "Панарама", "Падзея", "Палітычныя дыялёгі". У канцэпцыі чорным па белым зафіксавана: "Усе праграмы нясуць дакладную палітычную скіраванасьць".

Ва ўсім сьвеце інфармацыйныя праграмы – гэта аб'ектыўныя навіны, дакладныя факты. На БТ навіны – падборка паведамленьняў, папярэдне палітычна апрацаваных й ідэалягічна вытрыманых. Астатнія перадачы ня будуць выключэньнем, бо па ўсяму дакумэнту раскіданыя словы пра "масіраваныя палітычныя кампаніі", "наступальную прапаганду", "інфармацыйную бясьпеку", "актыўную контарпрапаганду". Ёсьць і такі палохаючы, хаця й незразумелы пасаж, як "візуальны й падсьвядомы кантакт з гледачом, які прадугледжвае ў пэрспэктыве як масавую, так і мэтанакіраваную інтэрактыўнасьць палітычных праграмаў".

Як жа трэба не паважаць сваіх гледачоў, каб замест паказу жыцьця на экране, безсаромна пічкаць іх "інтэрактыўнай палітызаванасьцю і прапагандай", ды яшчэ на падсьвядомым узроўні...

Іна СТУДЗІНСКАЯ

Паміж двума гумарыстычнымі праграмамі

...Вечарам 29 верасьня, перарабіўшы хатнія справы, падсеў да тэлевізара. Выбраў на РТР гумарыстычную праграму "Аншлаг". Засьпеў толькі канец нейкага сюжэту, як пачалася рэкляма. Добра, што ёсьць такое прыстасаваньне як дыстанцыйны пульт: скокнуў на іншы канал – аднак і там патрапіў на рэкляму. Такім чынам даўшоў да БТ. А там... самы наш Галоўны Выступоўца па ўсіх пытаньнях і праблемах. Услухаўся крыху – і зусім забыўся на паралельную гумарыстычную перадачу. Які там гумар? Вось тут гумар дык гумар – а ўсё з сур'ёзным выглядам, патасам, зырканьнем строгімі вачыма па напалоханай перапоўненай залі... Праўда, прысутныя на прадстаўленьні не сьмяяліся, гэта можна дазволіць сабе толькі ў маім бясьпечным становішчы тэлегледача. Вось я і адвёў, як гаворыцца, душу.

Ну, скажыце, ці ж гэта не было сьмешна – слухаць пра тое, што Эўропа з заміраньнем сэрца чакае, калі СНД на чале зь Беларусьсю пачне нарэшце інтэгравацца, каб пайсьці гэтым жа шляхам? Ці можна было бязь сьмеху пачуць пра тое, што валавы прадукт краіны дасягнуў 90 адсоткаў ад таго, што было ў 91-м годзе? Нарэшце, як было не расьсьмяяцца, чуючы пра тое, што маючыя адбыцца выбары будуць чэснымі і справядлівымі як ніколі раней?..

Чаму ўсё гэта было мне сьмешным? Тлумачу па парадку. Да сваёй, а зусім ня нашай інтэграцыі, Эўропа прайшла шлях выроўніваньня эканамічнага ўзроўню і аднолькавага разуменьня правоў чалавека і дэмакратыі. Дастаткова толькі было Аўстрыі ўключыць у склад ураду нэафашыста, як ёй тут жа адмовілі ад эўрапейскага двара. Цяпер нагадайце сабе самі, хто ўваходзіць у нашае СНГ (сапраўды руская абрэвіятура гучыць лепш). І ўзгадайце ўсе свары і хітрыкі, непаразуменьні й нестыкоўкі, якімі суправаджаецца гісторыя стварэньня гэтай "еднасьці". Гэта адбываецца ад крыўды на Расею (законнай, дарэчы), ад уласнай беднасьці, ад амбіцыяў кіраўнікоў, ад рознасьці стану і ўзроўню разьвіцьця... Можа, Эўропа і сапраўды чакае, чым усё гэта завершыцца. Але чакае ўсё ж зь іншымі пачуцьцямі, чым спадзевам на добрае.

Цяпер асабліва сьмешны кавалак. Пра эканамічныя посьпехі. Мой заробак у згаданым 91-м годзе важыў блізу 300 даляраў. Цяпер, а працую я на тым жа прадпрыемстве й на тым жа месцы, заробак мой... 65 даляраў. А якія сёньня цэны, камунальныя паслугі? А колькі каштуе адзеньне, абутак? А ці былі калі раней вядомыя на вытворчасьці "адпачынкі за свой кошт", якіх цяпер штомесяц набягае па некалькі дзён? Не хачу сказаць тым самым, што трэба вяртацца ў "сьветлае мінулае". Таму яно й ляснула, што было падманам, стаяла на хлусьні. Але ж час ужо гэта зразумець і пачаць будаваць новае жыцьцё, як гэта робяць хаця б палякі альбо балтыйскія суседзі. І зразумець гэта трэба найперш таму, хто нястомна забаўляе народ ня першы год.

Нарэшце, пра выбары. Ня буду цытаваць выказваньні наконт таго, што Захад праз апазыцыю (ці яна з дапамогай Захаду – не расчуў) толькі і марыць, як бы навязаць нашаму народу памылковы выбар. Гэта ўсё сьмешна нават дзіцяці. А вось запэўніваньні пра "чэсныя і справядлівыя" выбары варта, як гаворыцца, разгледзець асобна. Тыя, хто прымалі ўдзел у вылучэньні кандыдатаў па месцах сваёй працы, самі ведаюць, што гэта было. Ведаюць ці здагадваюцца многія й пра тое, як фармаваліся і прызначаліся выбарчыя камісіі. Ведаюць пра аднолькавасьць умоваў для кандыдатаў ад улады і "з вуліцы". Ведаюць пра перасьлед тых, хто заклікае да байкоту выбараў, хаця гэта дазволена выбарчым заканадаўствам, бо ёсьць формай удзелу грамадзянаў у выбарчай кампаніі. Ці ж ня сьмешна чуць пасьля гэтага пра "справядлівасьць"?..

На праграму "Аншлаг" у той вечар я спазьніўся, бо калі пераключыў – яе ўжо не было. Але амаль не шкадую. Пагляджу другім разам. Актуальны гумар можна, як я пераканаўся, знайсьці і на БТ.

Л.ВІКТАРОВІЧ, рабочы

Палітыка, між іншым, слова жаночага роду

Журналіст Юры ТАПАРАШАЎ правёў гутарку зь першым сакратаром Кансультатыўна-назіральнай групы АБСЭ ў Беларусі, доктаркай паліталёгіі сп-няй Бэатай Разуміловіч. Тэмаю гутаркі сталася абмеркаваньне ролі жанчынаў у сучасным жыцьці разьвітых краінаў.

– Пані Разуміловіч, чаго ўжо дасягнулі жанчыны ў палітычным жыцьці ў заходніх дэмакратычных краінах?

– У кожнай краіне ёсьць свае асаблівасьці. Хоць, трэба заўважыць, усе дэмакратычныя краіны аб'ядноўвае больш падабенства, чымсьці адрозьненьні. На мой погляд, жанчыны дасягнулі найбольшых посьпехаў у барацьбе за свае палітычныя і, зразумела, эканамічныя правы ў краінах Скандынавіі. Прывяду тут некалькі лічбаў. У 1998 годзе ў парлямэнце Швэцыі жанчыны складалі 42,7%, у Даніі – 37,4%, Фінляндыі – 36,5%, Нарвэгіі – 36,4%.

– Магу прывесьці нашыя дадзеныя. У Вярхоўным Савеце 12 скліканьня жанчын было 3%. У наступным ВС – 13 скліканьня – іх было 4,5%. Праз прыкладна гадоў сто мы, мабыць, перагонім Швэцыю...

– Было б памылкаю думаць, што жаночая дарога ў вялікую палітыку на Захадзе была лёгкаю й хуткаю. У Ангельшчыне, напрыклад, жанчыны набылі права ўдзелу ў выбарах у 1918 годзе. Ува многіх краінах Эўропы яшчэ жыве традыцыйная праблема залежнасьці, як бы справаздачнасьці жанчынаў перад іхнымі мужамі ў тым, што датычыцца прыняцьця рашэньняў. У тым ліку, зразумела, і палітычных.

Падобная сытуацыя асабліва трымаецца ў, як мы кажам, маргінальных абсягах: у сельскіх раёнах неабходна прыкладаць значна больш намаганьняў, чымсьці ў гарадох, каб растлумачыць жанчынам, як ім трэба адстойваць свой пункт погляду адносна пабудовы грамадзтва і дзяржавы.

У Ангельшчыне й Амэрыцы існуе мноства жаночых арганізацыяў, якія праводзяць такую тлумачальную працу. Трэба тут падкрэсьліць, што ў Вялікай Брытаніі гэткія арганізацыі ў асноўным маюць партыйную аснову. Цягам апошніх 20 гадоў так атрымліваецца, што першапачатковы пэрыяд палітычнай актыўнасьці жанчынаў пачынаецца зь дзейнасьці ў якасьці партыйных актывістак. Яны зьяўляюцца сябрамі, напрыклад, партыі лейбарыстаў, кансэрватараў ці ліберальна-дэмакратычнай партыі, праводзячы на роўных з мужчынамі тлумачальную працу сярод насельніцтва, намагаючыся атрымаць як мага болей галасоў грамадзянаў на будучых выбарах.

– Значыць, на першапачатковым этапе ім давяраюць толькі агітацыйна-прапагандысцкую працу? А ці маюцца ў гэтых краінах выключна жаночыя палітычныя партыі, як, скажам, у Беларусі ёсьць партыя жанчын "Надзея"? (Бягучыя беларускія выбары байкатуе – "ТМ").

– Ведаю, што ў ангельскім парлямэнце "чыста" жаночыя партыі не прадстаўленыя – гэта дакладна. Існуюць арганізацыі жанчын-актывістак. Гэта арганізацыі грамадзкія, дзейнасьць якіх адкрыта палітычная, і яны супрацоўнічаюць з адной з палітычных партыяў. А вось, напрыклад, у Ісьляндыі ёсьць Нацыянальная партыя жанчын. У парлямэнце гэтай краіны ў 1999 годзе жанчыны занялі 34,9% месцаў. Калі мы возьмем дадзеныя па ўсёй Скандынавіі, дык заўважым, што ёсьць простая прапарцыянальная сувязь паміж наяўнасьцю палітычных арганізацыяў, дзе большасьць сябраў – жанчыны, і ўзроўнем іхняга прадстаўніцтва ў розных уладных структурах. І ў першую чаргу – у парлямэнцкіх. І наадварот: там, дзе пануе "традыцыя", жаночае прадстаўніцтва ў парлямэнтах нязначнае. Канешне, гэта па мерках дэмакратычных краінаў.

– Назавіце, калі ласка, "адсталыя" краіны па дэмакратычных мерках.

– Парадоксам гучыць наступны факт: у лік гэтых "адсталых" краінаў уваходзіць Вялікая Брытанія, якая мае шматвекавыя дэмакратычныя традыцыі. У сёлетнім ангельскім парлямэнце жанчыны займаюць толькі 18% месцаў. Да таго ж трэба заўважыць, што гэта – самы высокі паказчык за ўсю ангельскую гісторыю.

Упэўнена займае 50 месца па гэтым паказчыку мая радзіма – ЗША. У Кангрэсе ўсяго 13% жанчын. Тут нас абагналі нават Бурундзі й Зімбабвэ, а ў Мазамбіку, дзеля параўнаньня, у парлямэнце працуюць 30% жанчын.

– У Вярхоўным Савеце былога СССР і ў ягоных рэспубліканскіх філіях таксама, як і ў Бурундзі, працавала значная колькасьць жанчын, якіх туды накіроўвалі паводле так званай "жаночай квоты". Аднак яны толькі галасавалі за ўжо раней складзеныя кампартыяй дакумэнты...

– Канешне, тыя выйікі, што я прывяла, скажам, па Амэрыцы – могуць нават напужаць. Але тут трэба разглядаць іх ва ўсім комплексе праблемаў і рэчаіснасьці. ЗША – гэта ня Данія. У вялікай краіны ўласныя праблемы. Што да нашых выбараў, то праблема ў тым, як актывізаваць жанчын з амэрыканскай правінцыі. Хоць магчымасьці сучасных інфармацыйных камунікацыяў Амэрыкі нельга параўноўваць з вашымі, цяжкасьці пры кантактаваньні з патэнцыйнымі выбаршчыкамі (а гэта й ёсьць самым галоўным кантактам) у чымсьці падобныя.

Ня трэба забывацца, што больш-менш актыўны ўдзел жанчынаў у палітычным жыцьці распачаўся прыкладна пасьля Другой сусьветнай вайны. У Заходняй Эўропе жанчыны сталі арганізавана займацца палітыкай пасьля 50-х гадоў. То бок, 2-3 пакаленьня жанчынаў, ня больш, удзельнічаюць у палітычным жыцьці сваіх краінаў. Таму я думаю, што ў наступныя гады жаночая актыўнасьць у гэтай сфэры будзе расьці й гэта прывядзе да значнага павелічэньня іхняга прадстаўніцтва ў розных структурах улады. На кожную Маргарэт Тэтчар, Хілары Клінтан ці Мадлен Олбрайт ужо ёсьць па 100, а тое і 200 жанчын, якія паступова ўзьнімуцца да такіх жа высотаў у будучыні. Я ўпэўненая, што так станецца.

– Вось падобную ўпэўненасьць перадаць бы нашым жанчынам, якія пакуль што толькі пачынаюць задумвацца пра палітычнае жыцьцё краіны.

– Дасягнеце гэтага і вы, няма сумневу. Выйдуць і вашыя жанчыны з пад нагляду сваіх "патрыярхаў". Беларускія жанчыны яшчэ пабудуюць дэмакратычную дзяржаву, пазьбягаючы нацыянальных закалотаў і канфліктаў. Грамадзкі прагрэс пастаянна павялічвае свой бег.

Я думаю, што палітычная актыўнасьць жанчыны шчыльна зьвязаная зь яе эканамічнай самастойнасьцю. У сваю чаргу, усё гэта проста зьвязанае зь дзяржаўна-прававой сыстэмаю краіны. Усё XX стагодзьдзе прайшло, калі прыглядзецца, у барацьбе жанчынаў за собскую эканамічную свабоду й незалежнасьць ад мужчыны-уласьніка, які адзінаасобна клапаціўся аб разьмеркаваньні агульнадзяржаўнай і сямейнай маёмасьці.

Крок за крокам жанчыны перамагалі на эканамічным фронце. Зараз у цывілізаваным сьвеце яны ня толькі раўныя партнэры мужчын у галінах адукацыі, культуры, але і ў бізнэсовай сфэры, то бок – у эканоміцы. І, адпаведна, яны ўсё больш справядліва падзяляюць з мужчынамі традыцыйна не сваё поле дзейнасьці – палітыку і ўладу.

– Атрымліваецца, што жанчыны дамагаюцца ўлады дзеля таго, каб праз прыняцьце добрых законаў і рашэньняў ствараць яшчэ больш спрыяльныя ўмовы для эканамічнай дзейнасьці – ня толькі жанчынаў, але ўсіх. Асабіста мяне такі расклад задавальняе.

– Ён усіх задавальняе. І ўжо адпрацаваная практыка жаночага ўдзелу ва ўладзе паказвае, што ўлада становіцца, калі можна так сказаць, больш мяккай, больш разумнай і менш канфліктнай. Таму што жанчыны больш здольныя да кампрамісаў. Яны ня любяць прымаць рашэньні, выкананьне якіх запатрабуе ўжыць сілавыя, прымушальныя захады. Зноў-такі, было заўважана, што чым больш жанчынаў у парлямэнце ці ў іншых дзяржаўных структурах, тым больш ветліва і спакойна паводзіць сабе іхняя мужчынская частка. Такая абстаноўка вельмі патрэбная для прыняцьця мудрых рашэньняў.

– Калі казаць пра краіны Скандынавіі, дык ня толькі пра іх, жанчыны – прэзыдэнты, прэм'ер-міністры й нават міністры абароны – даўно ўжо не навіна. Відаць, таму гэтыя краіны і жывуць заможна, ня сварацца з суседзямі, не абвінавачваюць нікога ў "падвойных стандартах"...

– Справа ня толькі, зразумела, у тым, што там кіруюць мудрыя жанчыны. Можна прывесьці дастаткова прыкладаў, калі мужчыны пасьпяхова кіруюць сваімі краінамі. Відаць, мы пачалі сапраўды разам і на роўных працаваць дзеля дасягненьня агульнага выніку: зрабіць нашае жыцьцё больш заможным, доўгім і шчасьлівым. І надалей жанчыны будуць канкураваць з мужчынамі ўва ўсіх сфэрах жыцьцядзейнасьці. Палітыка і эканоміка, мне здаецца, найбольш падыходзяць для нашай канкурэнцыі. І няхай перамагаюць тыя, хто больш вартыя даверу і павагі.

ВЫБАРЧЫЯ ЭПІЗОДЫ

Як згаварыліся

Пазаўчора адбыўся разгляд адміністратыўных справаў у дачыненьні Валерыя Сівухі, Мікалая Ужова і Віктара Губіна. Актывістам Аб'яднанай грамадзянскай партыі быў інкрымінаваны артыкул 167-3 Адміністратыўнага кодэксу, а менавіта: "публічныя заклікі да байкоту выбараў".

У мінулую нядзелю яны ў цэнтры Магілёву займаліся распаўсюдам адмысловага нумару газэты "Рабочы". Усе трое былі затрыманыя міліцыяй, якая сканфіскавала друкаваную прадукцыю.

У выніку паасобных судовых разглядаў тры судзьдзі (Ігар Прошка па справе В.Сівухі, Станіслаў Шандаровіч па справе М.Ужова, Сьвятлана Мартынава па справе В.Губіна) знайшлі ў дзеяньнях падсудных публічныя заклікі да байкоту выбараў і палічылі гэта адміністратыўным правапарушэньнем, бо аштрафавалі дэмакратаў на 2 "мінімалкі" кожнага.

Уласная інфармацыя

Байкот-2000 у фотаздымках

Мінулым тыднем у абласным цэнтры на кірмашы ў Заднепроўі фронтаўцамі была праведзеная акцыя па распаўсюду спэцнумара рэспубліканскай апазыцыйнай газэты "Рабочы", прасьвечанага тэме байкоту выбараў-2000.

Падчас гэтай апэрацыі, нечаканай для мірных грамадзянаў і лянотных міліцыянтаў, нашаму ***НЕВЯДОМАМУ АЎТАРУ (далей – НН)***, якому належаць і гэтыя здымкі, давялося пабачыць шмат што цікавага і нават вясёлага як "знутры", так і "звонку".

Прыгоды пачаліся яшчэ ў дарозе ад офісу да кірмашовых варотаў. Па выхадзе з тралейбуса дэмакраты недалічыліся аднаго зь сябраў, які альбо зьнік, альбо зьбег, альбо згубіўся. Астатнія, настроеныя рашуча, падаліся з кіпамі газэтаў і дадатковымі ўлёткамі да гандлёвых радоў.

НН паведаміў, што распаўсюджвальнікі газэты сустракалі людзей, якія наогул не чулі ні пра якія выбары. Іншую групу наведвальнікаў кірмашу складалі людзі, якія сьмела выказвалі падтрымку акцыі, пры гэтым адзначы належнае сьмеласьці фронтаўцаў. Яшчэ адную катэгорыю складалі тыя, што хацелі самі ("без всякой милиции") заехаць непрошаным правакатарам "по морде".

Відаць, нехта менавіта з такіх аматараў сёньняшняга рэжыму ўсё ж зьбегаў за міліцыянтамі. Чакаць іх давялося даволі доўга. Тым часам удзельнікі акцыі самі, на добраахвотных пачатках, выпучылі таго, хто пагадзіўся "пройти", а на наступны дзень ён жа пакорліва прыняў ад "адміністратыўнага" судзьдзі сьціплае (мінімалку) штрафное пакараньне.

...Вясёлая ўсё ж гэтая справа – арганізацыя выбарчага байкоту!

Праграма тэлебачаньня з 9 па 15 кастрычніка

•• Понедельник, 9 октября ••

Праграму тэлеканалаў
мы друкуем на замову чытачоў.
Гаспадары праграмы
падаюць нам яе на расейскай.
Рэдакцыя фізычна (па часе)
не пасьпявае яе перакласьці.
Просім разглядаць гэтыя старонкі
як тэхнічна-службовы матэрыял,
які ня мае дачыненьня да зьместу
й характару нашай газэты.

БТ

8.00 Резонанс.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.05 Новости.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.50 Теленавигатор.
10.10 Здоровье.
10.35 Туробъектив.
11.10 «Все мои дети».
11.55 «Судьба человека».
12.25 Телевизионный Дом кино.
14.35 Док. экран. «Свой голос».
15.10 Мультфильм «Телетун».
15.25 «Воля Вселенной». Худ. фильм для детей.
16.30 «А музыка звучит...»
17.15 Столица.
17.45 Мультфильм.
18.00 «Выборы-2000».
19.15 Политические диалоги.
19.50 «Все мои дети».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Комедия «Карты, деньги, два ствола»
23.35 Третий тайм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости.
8.20 «Вавилонская башня».
9.15 Поле чудес.
10.25 «Прогулки с динозаврами». «Жестокое море».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.45 Звездный час.
15.15...До шестнадцати и старше.
15.55 «Вавилонская башня».
17.25 «Приговоренные к жизни». Спецрепортаж.
17.50 Жди меня.
18.35 Премьера комедийного сериала «Ускоренная помощь - 2».
19.10 Премьера детективного сериала «Черная комната: Бусидо».
19.50 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Новые «Секретные материалы».
22.45 Взгляд.
23.50 «Паранормальные явления. Закрытое досье».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.30 Москва - Минск.
7.50 Городские новости.
8.15 Черным по белому.
8.20 Дежурная часть.
8.35 «Приключения Папируса». Мультсериал.
9.00 «Манузла».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 «Звезда любви». Худ. фильм.
18.00 «История любви».
19.30 Подробности.
19.50 «Следствие ведут знатоки». Дело № 21. «Без ножа и кастета». 1-я серия.
21.25 Премьера док. фильма А. Мамонтова «Потерянный рай». Часть 1-я.
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 «Иерусалим-2000». Док. фильм М. Дегтяря.
23.00 «Следствие ведут знатоки». 2-я серия.

НТВ

5.00 «Сегодня утром».
7.55 «Охота на Золушку».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Вчера в «Итогах».
12.45 Куклы.
13.35 «Итого».
14.00 Старый телевизор.
15.30 «Элен и ребята».
16.35 Впрок.
16.45 Футбольный клуб.
17.40 Криминал.
18.30 Герой дня.
18.55 «Улицы разбитых фонарей-II».
20.05 «Криминальная Россия». «Чума».
20.35 Профессия — репортер.
21.40 «Скорая помощь».
22.40 Тушите свет.
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Футбольный клуб» представляет Лигу чемпионов.
0.05 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Робинзон Крузо». Худ. фильм.
13.20 Живое дерево ремесел.
13.45 Мультипликация 90-х годов.
14.30 Симфонические миниатюры русских композиторов.
14.40 Гербы России.
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. «Маленький бродяга».
15.35 Опыты в стихах и прозе К.Батюшкова.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 Астро-дайджест.
8.05 «Саманта».Телесериал.
8.50 «Сейлормун-супервоин». Мультсериал.
9.15 «Анжелика — маркиза ангелов». Мелодрама.

НА КАНАЛЕ БТ

13.10 Пунктир.
13.40 «Скарбы».Расна-665 год.
14.10 Видеодром.
18.00 «Выборы-2000».
18.30 «Праздник в вашем доме».
На региональном канале
16.30 «Таггерт».Телесериал.
17.20 «Ералаш».
17.30 «Сейлормун-супервоин».Мультсериал.
18.00 «Выборы-2000».
18.30 «Праздник в вашем доме».
19.00 Тяжелый день.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в вашем доме».
21.00 Наше старое кино.«Забавы молодых».Худ. фильм.
22.20 Астро-дайджест.
22.25 «Агент национальной безопасности-2».Детектив.

2-Й КАНАЛ

7.00-9.00 «Энергетический завтрак».
8.10 Боевик «Русский киллер».
9.50 Телемагазин.
10.00 «Все в сад!».
10.30 «Про любовь».
11.00 Новости.
11.05 «Катастрофы недели».
11.55 Телемагазин.
14.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Гарадскія навіны.
18.45 «Катастрофа» Док. фильм.
19.10 Мультфильм.
19.28 Прогноз погоды.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Гарадскія навіны.
21.45 Худ.фильм «Счастливый рейс».
23.00 Спортивная программа.

•• Вторник, 10 октября ••

БТ

14.55 Футбол. Молодежные команды. Беларусь — Армения. В перерыве (15.45) — Новости.
17.00 Новости.
17.15 «5 х 5».
17.45 Мультфильм «Телетун».
18.00 «Выборы-2000».
19.00 Новости.
19.15 Сериал «Сити».
19.40 «Москва — Минск».
20.00 «Все мои дети». Телесериал.
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Мелодрама «Не могу сказать «прощай».
23.15 Музыка без границ.
23.45 Новости.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 Новости.
8.20 «Вавилонская башня».
9.25 «Ускоренная помощь-2».
10.00 «Черная комната: Бусидо».
10.35 «Приговоренные к жизни». Спецрепортаж.
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.45 Царь горы.
15.15...До шестнадцати и старше.
15.55 «Вавилонская башня».
17.25 «Прогулки с динозаврами». «Гиганты неба».
18.00 Как это было. Взрыв на космодроме «Плесецк». 1980 год.
18.40 «Убойная сила: Рикошет».
19.50 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Людмила Гурченко в комедии «Девушка с гитарой».
22.50 Программа «Цивилизация».
23.40 Сериал «Темные небеса». «Странники в ночи».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.30 Подробности.
7.40 Доброе утро, Россия.
7.50 Городские новости.
8.15 Черным по белому.
8.20 Дежурная часть.
8.35 «Приключения Папируса». Мультсериал.
9.00 «Манузла».
10.30 «Санта-Барбара». Телесериал.
16.30 «Зоя». Худ. фильм. 1-я серия.
18.00 «История любви».
19.30 Подробности.
19.50 Лирическая комедия «Королева бензоколонки».
21.30 Док. фильм «Потерянный рай». Часть 2-я.
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 Мужчина и женщина. Анатолий Приставкин.
23.50 Жан-Луи Трентиньян в криминальной драме «Преступление».
1.35 Формула скорости.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Улицы разбитых фонарей-II».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.20 «Скорая помощь».
10.10 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 Жерар Депардье, Филипп Нуаре, Катрин Денев и Софи Марсо в остросюжетном фильме «Форт Саганн».
12.25 Интересное кино.
13.30 Герой дня без галстука.
14.00 Старый телевизор.
15.30 «Элен и ребята».
16.35 Впрок.
16.45 «Полицейская академия». «Командный дух».
17.40 Криминал.
18.30 Герой дня.
18.55 «Улицы разбитых фонарей-II».
20.05 Суд идет.
21.40 «Скорая помощь».
22.40 Тушите свет.
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Борец и клоун». Худ. фильм.
13.45 Мультипликация 90-х годов.
14.15 Выступает фортепианный дуэт — Н. Петров и Т. Алиханов.
14.40 Гербы России.
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. «Маленький бродяга».
15.35 И.Смоктуновский. Вариации на тему «Моцарт и Сальери».

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».Телесериал.
8.55 «Сейлормун-супервоин». Мультсериал.
9.20 «Агент национальной безопасности-2» Детектив.

НА КАНАЛЕ БТ

18.00 «Выборы-2000».
18.20 «Праздник в вашем доме».
На региональном канале
16.30 «Таггерт».Телесериал.
17.20 «Ералаш».
17.30 «Сейлормун-супервоин». Мультсериал.
18.00 «Выборы-2000».
18.20 «Праздник в вашем доме».
19.00 Бобруйский вариант.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в вашем доме».
21.00 «Только ты».Телесериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.55 «Посланец небес».Мелодрама.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10 Кинотеатр ТВ-6. «Письма убийцы».
10.05 Сериал «Западное крыло».
11.05 «Скандалы недели».
11.55 Телемагазин.
14.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Мультфильм.
18.40 Телесериал «Пляж».
19.23 Прогноз погоды.
19.25 «Поздравления».
20.58 Прогноз погоды.
21.00 Высокая мода.
21.10 «Джон и Мэри». Худ. фильм.
22.40 Спорт. программа.

•• Среда, 11 октября ••

БТ

8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 23.55 Новости.
8.15 «Сегодня с вами...»
8.40 Потребительская корзина.
9.15 «Савраска». Худ.фильм.
10.20 «Вместе — в третье тысячелетие».
11.10 «Все мои дети».
11.55 Око.
12.15 Компьютерный полигон.
12.35 Цикл «Древо жизни».
13.10 Худ.фильм «Софья Ковалевская». 1-я серия.
15.15 Мультфильм.
15.45 Видимо-невидимо.
17.15 «Макаенка, 9».
17.45 Лотерея «Толока».
18.00 «Выборы-2000».
18.55 Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. Беларусь — Армения. В перерыве (19.45) — Новости.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Худ.фильм «Неоконченная повесть».
23.25 Королевская охота.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.45 Новости.
8.20 «Вавилонская башня».
9.20 «Убойная сила: Рикошет».
10.25 «Прогулки с динозаврами». «Гиганты неба».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.45 Зов джунглей.
15.15...До шестнадцати и старше.
15.55 «Вавилонская башня».
17.30 Лия Ахеджакова в комедии «Поговори на моем языке».
17.55 Футбол. Отборочный матч чемпионата мира. Сборная России - сборная Люксембурга.
В перерыве: 18.45 Погода.
20.00 Время.
21.00 Клевая комедия «На рыбалку!».
22.45 Шахматные короли.
0.00 «Темные небеса». «Кровные узы»(-закл. серия).

РОССИЯ

7.00, 8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.30 Подробности.
7.40 Доброе утро, Россия.
8.15 Черным по белому.
8.20 Дежурная часть.
8.35 «Приключения Папируса». Мультсериал.
9.00 «Манузла».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 «Зоя». Худ. фильм. 2-я серия.
18.00 «Истории любви».
19.30 Подробности.
19.50 Премьера. Энди Макдауэлл и Энди Гарсия в мелодраме «Спекулянт».
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.50 Премьера док. фильма М. Дегтяря «Золото».
23.00 «И дольше века...» Василий Аксенов.
23.45 Премьера. Пуаро Агаты Кристи. Дэвид Суше в фильме «Смерть в облаках».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Улицы разбитых фонарей-II». «Визит к доктору».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.20 «Скорая помощь».
10.10 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Жерар Депардье, Филипп Нуаре, Катрин Денев и Софи Марсо в остросюжетном фильме «Форт Саганн».
12.30 Фитиль.
12.40 «Среда».
13.30 Дог-шоу «Я и моя собака».
14.00 Старый телевизор.
15.30 «Элен и ребята».
16.35 Впрок.
16.45 «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.30 Герой дня.
18.55 «Улицы разбитых фонарей-II».
20.05 Совершенно секретно.
21.40 «Скорая помощь».
22.40 Тушите свет.
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Антропология».

Культура

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Садко». Худ. фильм.
13.10 «Мы были...» Посвящается Я.Брюсу.
13.45 Мультипликация 90-х годов.
14.15 А.Бородин. Квартет №2.
14.45 Гербы России.
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. «Маленький бродяга».
15.35 Иван Тургенев и Полина Виардо.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта». Телесериал.
8.50 «Сейлормун-супервоин». Мультсериал.
9.15 «Посланец небес». Мелодрама.

НА КАНАЛЕ БТ

14.28 Бобруйский вариант.
14.48 Мультфильм.
18.00 «Выборы-2000».
18.10 «За кого голосовать?» Прямая линия.
На региональном канале
16.30 «Таггерт». Телесериал.
17.20 «Ералаш».
17.30 «Сейлормун-супервоин». Мультсериал.
18.00 «Выборы-2000».
18.10 «За кого голосовать?» Прямая линия.
18.55 Спортивный тележурнал.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в вашем доме».
21.00 «Только ты». Телесериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.50 Спорт планеты.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10 Комедия «Удачи Вам, господа».
10.00 Телемагазин.
10.05 Сериал «Западное крыло».
11.05 «Пальчики оближешь».
11.30 «Х-Фактор».
14.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Гарадскія навіны.
18.45 Телесериал «Пляж».
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Гарадскія навіны.
21.45 Вестерн «Меткий стрелок».
23.00 Спортивная программа.

•• Четверг, 12 октября ••

БТ

8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.55 Новости.
8.15 Сельчане.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Королевская охота.
9.40 Мультфильм.
10.00 «Все мы родом из детства».
11.15 «Все мои дети». Телесериал.
12.00 Цикл «Древо жизни».
12.25 «Туровская легенда». Фильм-концерт.
13.10 «Софья Ковалевская». Худ. фильм. 2-я серия.
14.20 Мастерская. Художник Вячеслав Захаринский.
14.40 Док. экран. «Хохловка».
15.15 «Солдатенок». Короткометражный худ.фильм.
15.55 Земляки.
17.10 Арсенал.
17.35 Усадьба.
18.00 «Выборы-2000».
19.15 Сериал «Сити».
19.40 Телебарометр.
19.55 «Все мои дети». Телесериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.45 Премьера док.фильма «Марионетки».
22.30 Мелодрама «Обитель любви».

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.45 Новости.
8.20 «Вавилонская башня». Телесериал.
9.20 Лариса Гузеева и Юрий Кузнецов в фильме «Я первый тебя увидел».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Мультсериал «Охотники за привидениями».
14.45 Программа «100%».
15.15...До шестнадцати и старше.
15.55 «Вавилонская башня». Телесериал.
17.25 «Прогулки с динозаврами». «Духи ледяного леса».
18.00 А.Гордон и В.Соловьев в программе «Процесс».
18.35 Премьера сериала «Империя под ударом: Голубой конверт».
19.50 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 А. Абдулов в художественном фильме «Странные мужчины Семеновой Екатерины».
0.00 Комедия «Стюарт спасает семью».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.30 Подробности.
7.40 Доброе утро, Россия.
7.50 Городские новости.
8.15 Черным по белому.
8.20 Дежурная часть.
8.35 «Пес Динки». Мультсериал.
9.00 «Манузла».
10.30 «Санта-Барбара». Телесериал.
16.30 «Пропавший». Худ. фильм.
18.00 «История любви».
19.30 Подробности.
19.50 Борис Галкин и Михай Волонтир

в фильме «В зоне особого внимания».
22.30 После «Вестей».
22.40 Дежурная часть.
22.55 Дэниэл Бернхард в остросюжетном фильме «Кровавый спорт-III».
Чтобы отомстить за смерть своего учителя, бывший чемпион восточных единоборств и победитель последнего чемпионата по кумите принимает участие в подпольном поединке.
Режиссер — С. Эдвардс. В гл. роли — Дэниел Бернхард. США, 1996 г.
0.30 Горячая десятка.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Улицы разбитых фонарей-II».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.20 «Скорая помощь». Телесериал.
10.10 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 «Форт Саганн».
12.25 Без рецепта.
13.30 Служба спасения.
14.00 Старый телевизор.
15.30 «Элен и ребята». Молодежный сериал.
16.35 Впрок.
16.45 «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.25 Герой дня.
18.50 «Улицы разбитых фонарей-II».
19.55 Независимое расследование.
21.40 «Скорая помощь». Телесериал.
22.40 Тушите свет.
23.00 Сегодня в полночь.
23.30 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
11.40 «Учитель танцев». Худ. фильм. Часть 1-я.
12.55 А.Платонов. «В прекрасном и яростном мире». Читает М.Глузский.
13.45 Мультипликация 90-х годов.
14.15 Произведения Д.Бортнянского, П.Чайковского, С.Рахманинова.
14.40 Гербы России.
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. «Маленький бродяга».
15.35 Борис Иванов. Истории моего театра.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!».
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».Телесериал.
8.55 «Сейлормун-супервоин». Мультсериал.
9.20 «Забавы молодых». Худ. фильм.

НА КАНАЛЕ БТ

18.00 «Выборы-2000».
18.15 «Праздник в вашем доме».
На региональном канале
16.30 «Из жизни женщины».
17.00 «Парадокс». Телесериал.
17.45 Мультфильм.
18.00 «Выборы-2000».
18.15 «Праздник в вашем доме».
18.50 Мультфильм.
19.00 «Откровенно...».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в вашем доме».
21.00 «Только ты». Телесериал.
21.45 Астро-дайджест.
21.50 «Поцелуй понарошку». Комедия.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10 Кинотеатр ТВ-6. «Секретный агент».
10.00 Телемагазин.
10.05 Сериал «Западное крыло».
11.00 Телемагазин.
11.05 «Радио хит».
14.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 «Шанс».
19.00 Мультфильмы.
19.20 Погода.
19.25 «Поздравления».
20.58 Прогноз погоды.
21.00 «Мир Анны Уокер» Док. фильм.
21.25 Высокая мода.
21.35 Худ.фильм «Дом там, где Харт».

•• Пятница, 13 октября ••

БТ

8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.15 Новости.
8.10 Столица.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Мультиклуб.
9.40 Столичный хит.
10.20 Усадьба.
10.45 Телебарометр.
11.15 «Все мои дети».
12.00 «Марионетки». Док. фильм.
12.40 Сделано в Беларуси.
13.15 «Софья Ковалевская». Худ.фильм. 3-я серия, заключительная.
15.10 «Золотые рога». Худ. фильм для детей.
16.20 Регион.
16.45 Телебарометр.
17.10 «Марсово поле».
17.25 Док. экран. «Магистраль».
17.45 «По замкнутому кругу». Телеочерк.
18.00 «Выборы-2000».
19.15 Сериал «Сити».
19.40 Фильмы братьев Люмьер.
19.50 «Все мои дети».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Мелодрама «Обитель любви».
23.25 Детектив «Кондор».

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.05 Новости.
8.20 «Вавилонская башня».
9.25 «Империя под ударом: Голубой конверт».
10.30 «Прогулки с динозаврами». «Духи ледяного леса».
13.30 Программа «Вместе».
14.20 Пирс Броснан в приключенческом фильме «Робинзон Крузо».
15.45 «Ералаш».
15.55 «Вавилонская башня».
17.25 «Прогулки с динозаврами».
18.00 Погода.
18.05 Спасатели. Экстренный вызов.
18.40 Поле чудес.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Кремль-9.
21.30 Детективный сериал «Черная комната: Бусидо».
22.25 Триллер «Столик на одного».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.30 Подробности.
7.40 Доброе утро, Россия.
7.50 Городские новости.
8.15 Черным по белому.
8.20 Дежурная часть.
8.35 «Пес Динки». Мультсериал.
9.00 «Мануэла».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 «Башня».
17.05 «Акуна матата».
18.00 «История любви».
19.30 Подробности.
19.50 «Два рояля».
20.50 «Аншлаг» и К°.
22.30 После «Вестей».
22.40 «В пятницу вечером».
23.40 Чарли Шин в остросюжетном фильме «В погоне за тенью».
1.30 Дежурная часть.
1.40 Формула скорости.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Улицы разбитых фонарей-II».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.20 «Скорая помощь».
10.10 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.25 Худ. фильм «Форт Саганн». Закл. серия.
12.25 Путешествия натуралиста.
13.30 Криминал. «Чистосердечное признание».
14.00 Старый телевизор.
15.30 «Улица Сезам».
15.55 «Элен и ребята».
16.35 Впрок.
16.45 «Полицейская академия».
17.40 Криминал.
18.45 «Глас народа».
20.05 «О, счастливчик!»
21.45 «Женский взгляд».
22.20 Ален Делон и Катрин Денев в боевике «Шок».
0.10 Спортивные танцы. Кубок мира среди профессионалов.

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Учитель танцев». Худ. фильм. Часть 2-я.
12.45 «Воскресенье в провинции». Алупка.
13.45 Мультипликация 90-х годов.
14.15 К.Дебюсси. Три ноктюрна.
14.40 Гербы России.
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. «Маленький бродяга».
15.35 Женщины в жизни Ивана Бунина.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта». Телесериал.
8.55 «Сейлормун-супервоин». Мультсериал.
9.20 «Поцелуй понарошку». Комедия.

НА КАНАЛЕ БТ

14.25 «Откровенно...»
14.45 Мультфильм.
18.00 «Выборы-2000».
18.20 «Праздник в вашем доме».
На региональном канале
16.30 «Из жизни женщины».
17.00 «Парадокс».
17.40 Мультфильм.
18.00 «Выборы-2000».
18.20 «Праздник в вашем доме».
19.00 Мультфильм.
19.15 Телемагазин.
19.30 Пунктир.
20.05 «Праздник в вашем доме».
21.20 «Только ты».
22.10 Астро-дайджест.
22.15 Рейтинг-фильм.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10 Боевик «Крах».
10.05 «Западное крыло».
11.05 «Мое кино».
11.30 «Без вопросов».
14.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Гарадскія навіны.
18.45 «Хищники. Кит-убийца».
19.28 Прогноз погоды.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Гарадскія навіны.
21.45 Комедия «Солдат в юбке».
23.30 Муз. программа.

•• Суббота, 14 октября ••

БТ

7.00 «Как стать звездой». Музыкальный худ. фильм.
8.10 Сущность.
8.35 Усадьба.
9.00, 15.00, 19.00 Новости.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.50 «Ящик для детей будущего». Телесериал.
10.20 «Индаба».
10.45 «Все нормально, мама!»
11.15 Компьютерный полигон.
11.35 Вершина мира.
12.00 Книгосбор.
12.30 Док.фильм «Клемансо».
13.30 «На гребне волны».
14.15 Сделано в Беларуси.
14.30 Познай себя. «Как справиться с душевной болью?»
15.10 Олимп.
15.40 «Все мы родом из детства».
16.35 АРТ-клуб.
17.15 Худ.фильм «Среди добрых людей».
18.35 «Тайные пружины политики».
19.15 Из достоверных источников.
19.35 КВН. Евролига. «День фармацевта».
21.00 Панорама.
21.45 Комедия «Трембита».
23.20 Футбол. «Динамо» (Минск) — «Неман-Белкард» (Гродно). 2-й тайм.
0.10 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря.
7.25 Что да как.
7.40 «Альф».
8.15 Клуб путешественников.
9.10 Смак.
9.30 Смехопанорама.
10.10 Играй, гармонь любимая!
10.40 Детектив «Потерпевшие претензий не имеют».
12.40 Здоровье.
13.20 Живая природа. Сериал «Сверхъестественное: невиданные силы животных».
14.10 Приключенческая комедия «Баффи».
15.05 КОАПП.
15.35 «Дисней клуб».
16.05 «Ералаш».
16.15 «Чтобы помнили...» Георгий Бурков.
17.10 «Другая жизнь».
18.05 Лейтенант Коломбо. «Берегите свои зубы».
20.00 Время.
20.40 Лесли Нильсен может все в комедии «Мистер Магу».
22.25 Песня года.
23.15 Триллер «Отель «Новая роза».

РОССИЯ

6.30 Диалоги о рыбалке.
6.55 Премьера детского худ. фильма «Неприятности с обезьянками».
8.30 «Пес Динки». Мультсериал.
8.50 «Сто пуговиц». Мультфильм.
9.00 Доброе утро, страна.
9.50 «Сто к одному».
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 «Друзья-II».
11.35 Золотой ключ.
12.00 «Комиссар Рекс».
13.00, 19.00 Вести.
13.20 Худ. фильм. «Весна на Заречной улице».
15.00 Чемпионат России по футболу. «Локомотив» (Москва) — «Ростсельмаш» (Ростов-на-Дону).
17.00 Моя семья. «Мужчина на содержании».
18.00 Всероссийская лотерея «ТВ» Бинго шоу».
19.35 Сам себе режиссер.
20.05 «Городок».
20.45 А. Песков, Н. Добрынин, А́. Терехова в криминальной драме «Все то, о чем мы так долго мечтали».
22.50 Остросюжетный фильм «Невеста Чаки».
0.30 «Футбол + ТВ».

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Сериал «Железный занавес». Закл. серия.
8.15 «О, счастливчик!»
9.15 Криминал. «Чистосердечное признание».
9.40 «Экстремальные ситуации».
10.25 «Растительная жизнь».
11.25 Большие деньги.
11.55 Спортивные танцы. Кубок мира среди профессионалов.
13.40 «В нашу гавань заходили корабли».
14.40 «Свидетель века».
15.30 Профессия — репортер.
15.50 Интересное кино.
16.20 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.50 «Она написала убийство».
18.35 «Один день».
19.00 «О, счастливчик!»
19.50 «Охота на Золушку».
21.45 Сильвестр Сталлоне в боевике «Рокки-II».

КУЛЬТУРА

9.05 «Аистенок».
9.30 «Российский курьер». Северная Осетия — Алания.
10.10 «Отец Горио». Худ. фильм.
11.55 Бабушкины рецепты.
12.05 Б.Пастернак. «О, знал бы я...» Читает М.Козаков.
12.35 Мой цирк.
13.00 Дворцовые тайны. «Разумовский, или Казачье счастье».
13.30 Новости культуры.
13.45 Парижский журнал. «Таинственный Борис Темирязев».
14.10 «Водяной». Худ. фильм.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
15.00 «Что бы ты выбрал?» Фильм-детям.
16.20 Ко Дню матери. «Женщина с ребенком на руках».
16.45 «Праздник в вашем доме».
17.45 «Новые приключения гномов».
18.40 Портрет коллектива. ОАО «Бобруйсктрикотаж».
19.00 Телемагазин.
19.15 «Праздник в вашем доме».
20.25 «Родня».Трагикомедия.
22.05 Видеодром.
22.25 «Восток-Запад». Драма.
0.25 Астро-дайджест.
0.30 «Мертвец».Триллер.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
7.30 Дорожный патруль.
7.40 Ваша музыка: А.Иванов и группа «Рондо».
8.30 Диск-канал.
9.05 «Фактор успеха».
9.40 «Про любовь».
10.15 Театральный понедельник.
10.45 Телемагазин.
10.50 «Пальчики оближешь».
11.25 «Без вопросов». Владимир Кузьмин.
11.50 Телемагазин.
12.00 Новости.
12.20 «Наши любимые животные».
12.50 Мультфильмы.
13.20 «Своя игра».
13.50 «Все в сад».
14.10 «Академия собственных Ашибок».
15.15 Ток-шоу «Я сама».
16.15 Мультфильм.
16.30 «Ветеринарная скорая помощь». Док.фильм.
17.00 «Поздравления».
18.00 «Благая весть с Риком Реннером».
18.30 «Поздравления».
19.30 Чак Норрис в фильме «Боковые удары».
21.05 Высокая мода.
21.10 «Тарантелла» Худ. фильм.
22.30 MTV.

•• Воскресенье, 15 октября ••

БТ

7.00 «Как стать звездой». Муз. худ. фильм.
8.05 Мультфильмы.
8.30 Здоровье.
9.00, 15.00, 0.05 Новости.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.50 Мультиклуб.
10.25 «Индаба».
10.50 Туробъектив.
11.15 «Все нормально, мама!»
11.45 Арсенал.
12.10 Марсово поле.
12.30 Зорная ростань.
13.00 Ток-шоу «Это — XXI».
13.50 «На гребне волны».
14.35 «Рыжий клоун».
15.20 Мультфильмы.
15.50 Музыкальный фильм «Продавец мечты».
16.30 Комедия «По семейным обстоятельствам».
18.40 Теленавигатор.
19.00 «Судьба человека».
19.30 Стадион.
20.00 Резонанс.
20.55 Ток-шоу «Карамболь» с участием белорусских олимпийцев.
21.30 Комедия «Барышня-крестьянка».
23.15 Футбол. «Торпедо-МАЗ» (Минск) — «Днепр-Трансмаш» (Могилев). 2-й тайм.
0.15 Акколада.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Армейский магазин.
7.40 «Дисней-клуб».
8.05 Утренняя звезда.
9.10 «Непутевые заметки».
9.30 Пока все дома.
10.10 Утренняя почта.
10.40 Г. Жженов в фильме «Исправленному верить».
12.15 «Эх, Семеновна!»
12.55 В мире животных.
13.40 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Комедия «Баффи».
15.00 Умницы и умники.
15.30 «Дисней клуб».
15.55 «Серебряный шар». Шарль Де Голль.
17.15 Л.Смирнова в программе «Женские истории».
17.50 «Ералаш».
18.00 А. Миронов в комедии «Человек с бульвара Капуцинов».
20.00 Время.
21.00 Патрик Суэйзи, Киану Ривз в боевике «На гребне волны».
23.20 Время футбола.

РОССИЯ

6.30 Премьера док. фильма «Пролог Великой Отечественной войны. Мифы и реальность». Часть 1-я.
7.00 Мультфильмы.
7.30 Папа, мама, я — спортивная семья.
8.15 Почта РТР.
8.45 Доброе утро, страна.
9.15 «Аншлаг» и К°.
10.15 «Городок».
10.45 Русское лото.
11.25 Федерация.
12.10 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.20 Планета Земля.
15.20 И. Ильинский, В. Этуш, С. Филиппов в кинокомедии «Старый знакомый».
17.00 «Зеркало».
18.20 А. Домогаров, В. Ильин, Н. Русланова, Б. Сичкин в сериале «Марш турецкого». Фильм 1-й.
20.05 Комедия «Я люблю тебя до смерти».
22.05 Ален Делон и Роми Шнайдер в мелодраме «Бассейн».
0.20 Премьера док. фильма «Путешествие в декабре».

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.15 «Охота на Золушку».
8.10 «О, счастливчик!»
9.20 «Женский взгляд».
9.50 Без рецепта.
10.20 «Полундра».
11.30 Служба спасения.
12.00 «Неприкасаемые».
12.55 «Криминальная Россия». «Чума».
13.30 «Третий тайм».
14.30 «Рублевая зона».
15.30 Большие родители.
16.00 Путешествия натуралиста.
16.30 Профессия — репортер.
16.55 «Она написала убийство».
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 «Охота на Золушку».
21.00 «Итого».
21.25 Кифер Сазерленд, Риз Уизерспун и Брук Шилдс в боевике «Шоссе».
23.25 Дэнни Гловер в детективе «Падшие ангелы».

КУЛЬТУРА

9.05 «ДТА».
9.30 Детский сеанс. «Я вас любил...» Худ. фильм.
10.55 Экспедиция «Чиж».
11.20 «Консилиум».
11.50 Архитектурная галерея. «Ландшафтная архитектура».
12.05 Графоман.
12.30 Мультфильмы.
13.00 «Век русского музея».
13.30 Новости культуры.
13.45 «Кумиры». Дайджест.
14.10 «Красавица и чудовище». Худ. фильм.

МОГИЛЕВ-1

На региональном канале
15.00 «Могилевщина православная».
15.25 «Комета». Фильм-детям.
16.35 «Новые приключения гномов».
17.10 «Праздник в вашем доме».
18.10 «Эко-Пойнт».
19.00 Телемагазин.
19.15 «Праздник в вашем доме».
20.25 «Встреча с...» Максим Леонидов.
21.15 «На кого бог пошлет». Комедия.
22.25 Астро-дайджест.
22.30 «Однажды вечером». Шоу.
23.15 «Драгоценная находка». Фантастический боевик.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
7.30 Мультфильм.
7.45 «Star Старт».
8.15 Стильное шоу «ФАSОН».
8.50 «Шоу Бенни Хилла».
9.55 «Сеть».
10.30 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
11.30 Канон.
12.00 Дорожный патруль. Расследование.
12.20 «Я знаю все».
13.20 «Амба-ТВ»
13.50 Телемагазин.
14.00 «Вы-Очевидец».
15.00 «И снова 33 квадратных метра».
16.05 Док. фильм.
17.00 «Поздравления».
18.00 Джойс Майер. «Жизнь в слове».
18.30 «Поздравления».
19.30 Боевик «День пантеры».
20.55 Высокая мода.
21.00 Худ. фильм «Взвод».
23.00 MTV.

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...з Крычава

Як вядома, Крычаў славуты вырабам будаўнічых матэрыялаў. У гэтай галіне працуюць Акцыянэрнае таварыства "Крычаўцэмэнтшыфэр", завод жалезабэтонных вырабаў, асфальта-бэтонны завод...

На жаль, сёньня прадпрыемствы ня толькі не разьвіваюцца, але і год ад году дэградуюць. Прыкладам гэтаму – пасьлядоўнае зьніжэньне вырабу крычаўскага шыфэра і цэмэнта. Толькі ў гэтым годзе, у параўнаньні зь мінулым, было выпушчана на 30,2% менш шыфэра і на 22,7% – цэмэнту. Нездарма падчас прыезду ў горад прэм'ер-міністра Ярмошына было прынятае прынцыповае рашэньне па рэарганізацыі разгалінаванага аб'яднаньня "Крычаўцэмэнтшыфэр" у просты завод.

Напрыканцы верасьня да нас у Крычаў прыехалі госьці з суседніх Клімавічаў. Трэба адзначыць, што форма наведваньня суседзяў была абсалютна неардынарнай.

Група маладых людзей, якія кіраваліся, верагодней за ўсё, моцным жаданьнем выпіць чаго-небудзь гарачыцельнага ў нашым горадзе, завітала ў піўны бар, што знаходзіцца на вуліцы Маскоўскай, каля рынка. І ўсё было б добра, ды вось прынялі гэтае рашэньне клімаўцы пасярэдзіне ночы, калі піцейная ўстанова ўжо была зачыненая.

Міліцэйскі нарад, які адрэагаваў на ахоўную сыгналізацыю, сутыкнуўся зь нязвыклай для вартаўнікоў парадку карцінай: аўтамабіль "Audi" з госьцямі амаль цалкам заехаў у цэнтральныя дзьверы піўнога бару. Міліцыянтам засталося толькі канстатаваць моцнае алькагольнае ап'яненьне ўсёй цёплай кампаніі.

...з Мсьціслава

Усё менш жыхароў застаецца ў аддаленых беларускіх вёсках. І як вынік – іхняе месца займаюць драпежныя зьвяры.

Пачасьціліся выпадкі нападу ваўкоў на хатнюю жывёлу. Прыкладна тыдзень таму воўк напаў на аўцу, якая мірна пасьвілася на лузе вёсцы Каленькава. Агаломшаныя гаспадары ледзьледзь змаглі выратаваць сваю кудлатую маёмасьць,

якую ўсё ж прыйшлося зарэзаць – воўк моцна парваў жывёліну. А сам драпежнік пасьпяхова ўцёк у лес.

Андрэй КУЗЬМІН

Міліцыя чысьціць горад

Начальнік абласной міліцыі Сьвятаслаў Курэль паведаміў пра пачатак спэцаперацыі "по выдворению" з тэрыторыі вобласьці іншаземцаў. Першымі пад гэтую задачу патрапілі віетнамцы, якіх хоць і паменшыла, але ўсё ж шмат бадзяецца па нашым краі яшчэ з савецкіх часоў "вечной дружбы с вьетнамским народом". Апэрацыя вынікае зь леташняга распараджэньня Лукашэнкі аб прафілактыцы надзвычайных здарэньняў у сувязі з тэрарыстычнымі актамі, што адбыліся ў Расеі. Паводле гэтага распараджэньня небясьпечнымі непажаданцамі ў нас зьяўляюцца віетнамцы і "лица кавказской национальности".

Пачалі зь першых, бо яны жывуць за кошт безадаткавага гандлю ды яшчэ ня грэбуюць продажам "травкі". Віетнамцаў, паводле міліцыі, у вобласьці знаходзіцца 257 чалавек. За адзін раз, сказаў С.Курэль, будуць "выдворяться" 2 чалавекі. Што меў на ўвазе палкоўнік, уводзячы новую апаратыўную адзінку – "адзін раз", прысутным на калегіі засталося незразумелым. Адна справа – адзін дзень, іншая – адзін тыдзень, трэцяя – адзін месяц. А магчыма, што гаворка ідзе пра адзін год...

Яшчэ дэталь: ніякага транспартнага маршруту Менск-Сайгон няма. Значыць, "выдворять" непажаданцаў будуць у Расею. Адкуль вярнуцца да нас назад няма, як вядома, ніякай цяжкасьці. Спэцапэрацыя, такім чынам, сапраўды можа расьцягнуцца на гады.

Наступнымі ў гэтай барацьбе "за чысьціню вуліцаў" стануць каўказцы. Пры гэтым гаворкі аб тым, хто гэта менавіта – чачэны, азэрбайджанцы, грузыны – няма. Дастаткова быць падобным на "лицо кавказской национальности", каб патрапіць пад праверку і перасьлед.

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

...Любая краіна стаіць на варце законных падставаў для знаходжаньня людзей на сваёй тэрыторыі й змагаецца з тымі, хто імкнецца гэтыя падставы абмінуць. Але ж гэта штодзённая праца адпаведных дзяржаўных структураў, якая найперш базуецца на праве чалавека выбіраць краіну пражываньня, і мець спадзеў на законнае прабываньне на яе тэрыторыі. Амаль паўсюдна існуюць эміграцыйныя квоты. Нямала краінаў, якія ствараюць для незаконна прыбылых абмежаваньня, але й прыстойныя ўмовы існаваньня, разумеючы, што людзі кінулі свае родныя мясьціны не ад добрага жыцьця. Толькі пра адное не чуваць з цывілізаваных краінаў: пра спэцаперацыі па "выдворению". Тым больш, калі для гэтага няма судовых падставаў, а ёсьць толькі падзел людзей па нацыянальным паходжаньні.

Аляксей АЛЕКСАНДРОВІЧ

ЭКАНАМІЧНЫ РОЗДУМ

Так лёгка паабяцаць...

Трэба сказаць, што чарговага падвышэньня заробкавай платы грамадзяне краіны чакалі зь нецярпеньнем і надзеяй на лепшае. Ня жартачкі: сам Лукашэнка абвесьціў, што сярэдні заробак у краіне зь сёлетняга кастрычніка да будучай восені падрасьце з 50 да 100 даляраў.

І вось ажыцьцяўленьне абяцанага нібы пачалося. 28 верасьня афіцыйны друк (са спазьненьнем на 3 дні пасьля прыняцьця, але якраз напярэдадні зьезду саветаў) апублікаваў пастанову Савета міністраў "Аб захадах па ўдасканаленьні ўмоваў аплаты працы работнікаў арганізацыяў, фінансаваных зь бюджэту".

Заўважым, што ўпершыню самая назва пастановы сымбалічная, бо абвяшчаецца не падвышэньне мінімальнага заробку, як гэта было раней, а вядзецца толькі пра ўдасканаленьне ўмоваў аплаты працы. І насамрэч ніякага падвышэньня заробкаў няма.

Самі супрацоўнікі міністэрства працы падлічылі, што падвышэньне мінімальнага заробку з 1 кастрычніка да 3.600 рублёў (на 37%), стаўкі першага разраду да 7.200 (амаль на 34%) у параўнаньні з травеньскім узроўнем азначае, што фактычна ў кастрычніку заробак з прычыны інфляцыі дасягне і, можа,

толькі на некалькі адсоткаў перавысіць ўзровень траўня. Тым болей, што падвышаны заробак за кастрычнік людзі атрымаюць толькі ў лістападзе.

Немагчымасьць падвышэньня сярэдняга рэальнага заробку да ўзроўню 100 даляраў у ўрадзе ня могуць не разумець. Міністр эканомікі У.Шымаў днямі заявіў: "Паводле разьлікаў, якія Міністэрства эканомікі прадставіла кіраўніку дзяржавы, узровень заробку можна давесьці толькі да 70-75 даляраў".

Можа, кіраўнік гэтых разьлікаў не чытаў? Наогул, як можна абяцаць падвышэньне заробкавай платы на 100%, калі сёлета "валавы прадукт" павялічыцца толькі на 4%. Ды ў наступным годзе прадугледжаны рост на 3-4%. Разам гэты рост за 2 гады складзе ня болей 8%, што ў 12 разоў меней абяцанага росту заробкаў.

Вельмі трывожна, што пастанова ўраду пра "удасканаленьне ўмоваў аплаты працы" аніяк не вырашае праблемаў нізкіх заробкаў вялікіх групаў працоўных: лекараў, настаўнікаў, работнікаў сацыяльнай сфэры, культуры й г.д. Напрыклад, у жнівні заробак настаўнікаў склаў толькі 36.900 рублёў, што дасягае 74% мінімальнага спажывецкага бюджэту.

Выснову з усяго гэтага можна зрабіць толькі адну: папулісцкімі захадамі заробкі падвысіць нельга. Але што рабіць, калі эканамічныя вельмі кволыя. А тут яшчэ й выбары...

Уладзімер КУЛАЖАНКА, прафэсар

ВЫБАРЧЫЯ ЭПІЗОДЫ

Невясёлае прадказаньне

Хочаце пачуць прадказаньне, хто стане дэпутатам Палаты ад Крычаўскай выбарчай акругі (Крычаў, Чэрыкаў, Чавусы) у выніку маючых адбыцца выбараў? Калі ласка. Дэпутатам стане той, каго накіравала на гэты важны пост адна дужа вядомая ў Беларусі асоба.

Атрымалася так, што ўся краіна была падзеленая на зоны, і за кожнай з гэтых зонаў замацаваны адказны і паслухмяны чалавек, якога прызначыла тая самая асоба. І ўсе адміністрацыйныя, фінансовыя, арганізацыйныя, сілавыя і шмат яшчэ якія высілкі мясцовых уладаў скіраваныя менавіта на падтрымку будучага дэпутата. А тое, што ён (той самы накіраваны) будзе дэпутатам – ні для каго з думаючых людзей ня ёсьць сакрэтам. Супрацьстаяць гэтаму, асабліва ў правінцыі, сёньня практычна немагчыма.

Дэпутатам будзе той, хто падчас выбарчай кампаніі арганізоўвае зборы мясцовых жыхароў у раённым цэнтры культуры і раздае ім харчовыя пасылкі з намёкам – за каго трэба галасаваць. Той, чые "лікі" заляпілі ўсе вэртыкальныя паверхні ў трох раённых цэнтрах, і чыя асоба паўгады не зыходзіць зь першай паласы Чэрыкаўскай раёнкі "Заклік Ільіча". Сапраўды, хто можа стаць дэпутатам, як ня той, хто праводзіць напярэдадні галасаваньня бясплатныя канцэрты "Голубых беретов" на тэрыторыі свайго выбарчага ўчастку і друкуе плякаты і каляровыя каляндарыкі з высокамастацкай выявай самога сябе (дарэчы, каляндарыкі надрукаваныя без выхадных дадзеных і невядома, на якія сродкі).

Хто гэта загадкавая асоба, спытаецеся вы? Старшыня камісіі па нацыянальнай бясьпецы Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусі, генэрал-палкоўнік Уладзімер Ягораў. Той самы тавaрыш Ягораў, камуніст са стажам, што ў якасьці кур'ера развозіў чэрыкаўскім адрасатам пасланьне мітрапаліта Менскага і Слуцкага, патрыяршага экзарха ўсяе Беларусі. Чаго ня зробіш дзеля выбараў, нават у Бога паверыш.

Аднак, па вялікаму рахунку, гэтая перадвыбарчая валтузьня ня мае вызначальнага сэнсу. Усё вырашае той, хто падлічвае галасы выбаршчыкаў пасьля галасаваньня, – нехта, цалкам залежны ад выканкаму.

Ці ёсьць у вас, паважаныя крычаўцы, знаёмыя, што ўваходзілі калі-небудзь у склад выбарчай камісіі? Калі так, спытайцеся ў іх за кілішкам гарэлкі, як робяцца выбары ў Крычаве. І яны распавядуць вам пра пэўныя дэталі, якія ў нас нават парушэньнямі ня лічацца, ня тое што ў якой Літве ці Польшчы...

Такім чынам, дэпутатам ад Крычаўскай выбарчай акругі будзе абраны-прызначаны, увекавечаны на каляровых каляндарыках разам зь Леанарда Ды Капрыё, кошачкамі і распранутымі прыгажунямі, генэрал Ягораў.

Такое вось невясёлае прадказаньне. Прычым – безь ніякае містыкі.

Андрэй КУЗЬМІН

Адно на словах, іншае – у справах

Эўрапейскі Зьвяз 28 верасьня прыняў Заяву ў справе Беларусі, у якой выказаў глыбокую занепакоенасьць нядаўнімі актамі запалохваньня і перасьледу апазыцыйных сілаў у Беларусі.

У процівагу заявам беларускіх афіцыйных асобаў аб жаданьні ўраду Беларусі захоўваць мір напярэдадні парлямэнцкіх выбараў, ЭўраЗьвяз канстатуе шэраг грубых парушэньняў правоў чалавека, сярод якіх:

– напад на офісы прафсаюзнай газэты "Рабочы" і канфіскацыя тысячаў асобнікаў газэты; арышт некалькіх супрацоўнікаў рэдакцыі "Рабочага" за выступленьні на карысьць байкоту выбараў;

– атака на намесьніка старшыні Вярхоўнага Савету Беларусі 13-га скліканьня спадара Анатоля Лябедзьку;

– узброены напад на офіс Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада);

– арышты шэрагу людзей па падазрэньні ў распаўсюджваньні ўлётак з заклікам да байкоту выбараў.

У заяве ЭўраЗьвязу адзначаецца, што затрыманьні былі зьдзейсьненыя на падставе Адміністрацыйнага кодэксу, не зважаючы на абяцаньні, выказаныя дырэктару Бюро дэмакратычных інстытуцыяў і правоў чалавека ў часе ягонага візыту ў Менск, – што ўлада будзе карыстацца Выбарчым кодэксам, які дазваляе байкот і агітацыю за яго як праяву дэмакратычнага выбару чалавека.

"Гэтыя падзеі ізноў выклікаюць сумнеў датычна абяцанага беларускім урадам жаданьня правесьці свабодныя і справядлівыя выбары, – гаворыцца напрыканцы заявы. – Працяг перасьледу апазыцыйных сілаў у Беларусі кідае цень на магчымасьць дэмакратычных зьменаў у гэтай краіне".

ЭўраЗьвяз чарговым разам заклікаў урад Беларусі прытрымлівацца 4-х вядомых крытэраў, якія менскія ўлады самі на словах ухвалілі. Краіны, якія маюць асацыяваны з ЭўраЗьвязам статус, – Баўгарыя, Кіпр, Эстонія, Вугоршчына, Латвія, Літва, Мальта, Польшча, Румынія, Славацкая Рэспубліка, Чэская Рэспубліка і Турцыя, таксама падпісалі гэтую заяву.

Уласная інфармацыя

ПА ХВАЛЯХ РАДЫЁ "СВАБОДА": ЛІСТЫ З КАЛІФОРНІІ

Беларусь у Амэрыцы

(Працяг. Пачатак у папярэднім нумары)

Я папрасіў патлумачыць, як павінен выглядаць сапраўдны беларус. Этнаграфічная гутарка адбывалася ў адным з унівэрсытэцкіх рэстаранчыкаў. Мне паказалі на суседні столік, які ўвесь акупавала мажная афраамэрыканка, як тут называюць нэграў, даволі падобная на футурал з кантрабасам, што стаяў побач. Высьветлілася, што Гувэраўская бібліятэка ў свой час набыла кнігу "Беларуская кухня" на ангельскай мове, і адметнасьці нацыянальнага кухарства пакінулі глыбокі сьлед у душах чытачоў. Кожны другі рэцэпт пачынаўся фразай: "Вазьміце кіляграм сьвініны…"

Самае папулярнае словазлучэньне, якое я чытаю і чую шмат разоў на дзень – Fat Free: свабодны ад тлушчу. Гэтае азначэньне стаіць на хлебе і каўбасе, цукерках і піражных, фасаваных салятах, соўсах, кансэрвах. Тэлебачаньне паказвае, як сьпячы пірог бяз граму тлушчу, індустрыя выпускае патэльні, на якіх можна смажыць без алею, кнігарні поўныя кулінарных дапаможнікаў для тых, хто хоча есьці так, каб быццам і ня есьці.

Амэрыканцы хочуць быць свабоднымі ад тлушчу. Нам бы такія клопаты, уздыхне чытач...

Я купляю свой "кіляграм сьвініны" у адной краме з прафэсарам Стэнфардзкага ўнівэрсытэту Дэвідам Кэнэдзі, аўтарам новага ўсеабдымнага дасьледаваньня гісторыі 1929-1945 гадоў, часу вялікай эканамічнай дэпрэсіі й яе пераадоленьня. Праца Кэнэдзі, якая заняла 11 гадоў і выйшла летась, называецца "Свабода ад страху". Кніга ўжо атрымала Пуліцараўскую прэмію і залаты мэдаль каліфарнійскага кніжнага клюба. Напэўна, будуць і іншыя ўзнагароды, як, напэўна, будзе і роспач студэнтаў, якім трэба прачытаць тысячу старонак.

У 1933 годзе на просьбу жонкі прэзыдэнта Элеаноры Рузвэльт у падарожжа па краіне выправілася папулярная журналістка Лярэна Гігак. Ейная задача палягала ў тым, каб на свае вочы пабачыць, як жывуць людзі ў часы дэпрэсіі, і інфармаваць урад. Гігак вырасла ў беднасьці, яна яе не рамантызавала і не драматызавала. Тым больш красамоўныя яе лісты з падарожжа:

"У старой царкве сабраліся некалькі фэрмэраў, дзеля холаду апранутых ва ўсё рызьзё, што знайшлося. Корму для быдла амаль няма. Мясцовыя жыхары спрабуюць даваць чартапалох, які ў сухім выглядзе падобны да калючага дроту, што ганяе ветрам па прэрыі. Каровы перасталі даіцца, бо няма чым карміць. Зграладнелыя коні падаюць у вупражы. Нават дзецям спрабуюць варыць суп з чартапалоху. На смак ён таксама як калючы дрот".

Сёлета ўвесну шмат дзе ў Беларусі раўлі галодныя каровы, калгасьнікі выганялі статак на пашу ужо ў сакавіку. За падобнае абыходжаньне з жывёлай паводле амэрыканскага заканадаўства ўсё калгаснае начальства зь міністрам на чале сядзела б у турме. Вось толькі калгасаў у Амэрыцы няма. Ці маглі тут яны быць? У кастрычніку 1933 году прэзыдэнт Франклін Рузвэльт, зь якім зьвязвалі надзеі на выхад з крызысу, атрымаў ліст ад фэрмэра з Індыяны:

"Леташняй вясной я думаў, Вы сапраўды зьбіраецеся нешта зрабіць для краіны... Цяпер гэтаму канец. Клянуся весьці вечную вайну супраць фінансовых баронаў і буду рабіць усё, што змагу, каб наступіў камунізм".

У Паўночнай Дакоце Гігак зайшла ў памяшканьне, якое, як яна піша, раней было хатай: "Апошні рамонт быў не вядома калі. Падлога на кухні ў латках з бляхі. Тынкоўка абвалілася. Дзіркі ў вокнах затыкнутыя газэтамі. Два хлопчыкі ў рызьзі, басанож, без шкарпэтак і чаравікаў, ногі пунсовыя ад холаду. Гэта, мілая лэдзі, – зьвяртаецца Гігак да Элеаноры Рузвэльт, – і ёсьць рэчыва, зь якога робяцца страйкі на фэрмах і аграрныя рэвалюцыі. Камуністычныя агітатары ўжо на месцы і працуюць напоўніцу".

Цікава, як Лярэна Гікак вызначала агульны настрой насельніцтва: палова людзей на фэрмах запалоханая да сьмерці, другая палова ў апатыі.

Калі адкінуць амэрыканскія імёны, апісаньне цалкам падыйдзе да сучаснай калгаснай вёскі. Ды й ня толькі сучаснай – нават у параўнальна сытыя 70-я гады ў беларускай вёсцы так дажывалі свой век шмат якія старыя. У інстытуце мы езьдзілі запісваць успаміны вяскоўцаў на Віцебшчыне пра вайну, і я памятаю, як пасьля наведваньня некалькіх хатаў усю дарогу назад плакалі ў аўтобусе дзьве студэнткі-гараджанкі, якія і не падазравалі што ў Савецкай краіне савецкія людзі маглі жыць у такой галечы, на адной печанай бульбе ды тым, што Бог пашле – то бок, маладзейшыя суседзі дадуць.

Выйсьце зь цяжкага крызысу нярэдка зьвязваюць з жалезнай рукой, якая навядзе парадак, няхай і шляхам зьмены канстытуцыі. Так у 1933 годзе прыйшоў да ўлады Гітлер, так у 1996 годзе матываваўся гвалт над канстытуцыяй Беларусі. Рузвэльт прапанаваў небывалыя сацыяльныя і эканамічныя рэформы – New Deal – новае пагадненьне, але без рэвалюцыйных узрушэньняў, без скасаваньня канстытуцыі. Лейтматывам новага пагадненьня стала бясьпека. Бясьпека ня толькі асобам, якія ня ў стане былі справіцца зь цяжкасьцямі жыцьця, ня толькі непрывілеяваным клясам, расам, але і заможным банкірам, домаўладальнікам. Амэрыка, піша Дэвід Кэнэдзі, атрымала столькі свабоды ад страху, колькі дэмакратычны ўрад мог забясьпечыць.

У адной з архіўных скрынак я знайшоў дакумэнт 1919 году, калі Гэрбэрт Гувэр карміў галадаючых у Эўропе, у тым ліку ў Беларусі. Настаўніца задае пытаньне: чаму я ем, але ўсё роўна галодная? І лекар-прафэсар адказвае: вы не атрымліваеце досыць тлушчу. Пры недахопе ежы толькі тлушч дае адчуваньне сытасьці.

Легендарнае беларуска-ўкраінскае сала з часныком – усяго толькі паказчык галечы...

Адчуваньне бясьпекі прыносяць розныя рэчы. Бэтонная столь бомбасховішча, працуючы тэлефон, гарантаваная пэнсія, ці, напрыклад, свае людзі ў выбарчай камісіі. Свабода як гарантыя бясьпекі – самы складаны і супярэчлівы чыньнік, які ніколі цалкам ня можа быць дасягнуты, хаця б таму, што свабода не бароніць ад сьмерці. Але яна – самае каштоўнае, што можа даць адсутнасьць страху.

Свабодныя ад страху людзі – галоўны здабытак сёньняшняй Амэрыкі.

Зразумела, амэрыканцы, як і ўсе людзі, шмат чаго баяцца – але калі нацыя дружна баіцца патаўсьцець, гэта сьведчыць пра герархію страхаў. Дарэчы, паводле крытэрыя кулінарных рэцэптаў "Беларускай кухні", у Амэрыцы нашмат больш беларусаў, чым я меркаваў – кожны трэці мае залішнюю вагу.

Унікальная асаблівасьць амэрыканскага руху за свабоду ад тлушчу – новая небывалая магчымасьць уплываць на сьвет. І ня праз удзел у выбарах ці грамадзкіх арганізацыях, ня маршамі пратэсту ці дабрачыннымі ахвяраваньнямі. І прафэсар Кэнэдзі, і ягоныя студэнты, і я, як высьвятляецца, штодня можам спрыяць разнастайнасьці жыцьця, перашкаджаць эрозіі глебы і, увогуле, бараніць будучыя пакаленьні. Прычым рабіць гэта проста, калі купляем, напрыклад, самы амэрыканскі напой – дарэчы, гэта ня пэпсі і ня кока-кола, ня піва, ня віскі, і нават у Каліфорніі гэта не каліфарнійскае віно.

Але пра гэта – наступным разам.

Аляксандар ЛУКАШУК.

Цені на сьвяце

1 кастрычніка ў Беларусі адзначаўся Дзень пажылых людзей. Адзначаўся сьціпла і непрыкметна, бо на сьвята набегла цень шыкоўнага "зьезду саветаў", да якога й была прыкаваная ўвага ўсіх дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі.

Прагназуецца, што праз дзесяць гадоў на 100 працуючых беларусаў будзе прыпадаць 100 пэнсіянэраў. Беларусь паступова робіцца нацыяй пажылых людзей. Гэта прызнала ў часе сваёй прэсавай канферэнцыі міністар сацыяльнай абароны Вольга Даргель.

Зараз у Беларусі 1 мільён 800 тысячаў пажылых (узростам ад 60 да 75 гадоў) людзей, пераважная большасьць якіх жыве на вёсцы. Цяпер у нас на 100 чалавек, якія працуюць, прыпадае 50 пэнсіянэраў. Яны й жывуць пераважна толькі на пэнсію.

Мінімальная пэнсія ў Беларусі сёньня складае 16 тысячаў 884 рублі, сярэдняя – каля 30 тысячаў, а максымальная – трохі больш за 46 тысячаў. Зараз за рысаю беднасьці (менш чым на 30 тысячаў рублёў) жывуць каля 200 тысячаў беларускіх пэнсіянэраў. І яшчэ 860 тысячаў беларусаў, месяцовы даход якіх складае менш за 15 тысячаў руб., патрабуюць адраснай грашовай дапамогі. Падвышэньне пэнсіяў мяркуецца правесьці ў лістападзе. Аднак гэта ня мае нічога агульнага зь бясконцымі абяцаньнямі кандыдатаў на дэпутаты аб тым, што яны "здольныя забясьпечыць народу" пэнсію ў памеры больш за 100 даляраў. Звычайны заробак працуючага беларуса павінен пры тым дасягаць больш за 240 даляраў.

Ганна СОУСЬ

Фота IREX

БЕЛАПАН для «ТМ»

Група прадстаўнікоў грамадзкай арганізацыі "Беларуска-бэльгійскі цэнтар" правяла ў Брусэлі 2 кастрычніка пікетаваньне беларускай амбасады.

Такім чынам была выказаная падтрымка беларускай дэмакратыі і ўдзельнікам "Маршу Свабоды-3". Пікетчыкі трымалі бел-чырвона-белыя сьцягі й плякаты з патрабаваньнямі вызваліць палітычных вязьняў, спыніць перасьлед грамадзянаў па палітычных матывах, забясьпечыць свабоду слова. Гэтай восеньню прадстаўнікі цэнтра плянуюць правесьці ў падтрымку беларускай апазыцыі цэлую сэрыю пікетаў і фотавыставаў, якія будуць інфармаваць аб сытуацыі ў Беларусі.

•

Зараз у Беларусі адбываюць пажыцьцёвае зьняволеньне 50 чалавек. Пра гэта журналістам паведаміў начальнік Камітэта выкананьня пакараньняў пры МУС Беларусі Сяргей Кадушкін.

Паводле ягоных словаў, камітэт ня быў гатовы да ўвядзеньня такога віду крымінальнага пакараньня, аднак за 8 месяцаў дзякуючы падтрымцы дзяржавы ўдалося стварыць адпаведны рэжымны корпус у сьледчым ізалятары №8 у Жодзіне Менскай вобласці. Раней асуджаныя да пажыцьцёвага зьняволеньня ўтрымліваліся ў адзінай у краіне калёніі асобага рэжыму ў Глыбокім на Віцебшчыне. Што да асобаў, якім былі вынесеныя прысуды да пакараньня сьмерцю, то, паводле інфармацыі Кадушкіна, такіх зараз сем чалавек.

•

Па стану на 1 верасьня 2000 года зьнешні доўг Беларусі складаў 841,4 мільёна даляраў ЗША. Пра гэта паведаміў міністар фінансаў Мікалай Корбут.

З гэтай сумы 408,5 мільёна даляраў ЗША (48%) складаюць даўгі ўрада. Астатнія 432,9 мільёна прыпадаюць на крэдыты суб'ектаў гаспадараньня, узятыя пад урадавыя гарантыі. Як паведаміў М.Корбут, па выніках дзевяці месяцаў урадам былі зьдзейсьненыя ўсе бягучыя выплаты па дзяржаўных зьнешніх абавязках.

БЕЛАПАН для «ТМ»

ПРА СЯБЕ І ЧАС

Што дае моцы ў жыцьці і творчасьці

Нашая размова з Валянцінам Ермаловічам мелася завяршыцца напісаньнем артыкула пра яго – галоўнага рэжысэра народнага тэатра Магілёўскага цэнтру культуры і вольнага часу (па-простаму: гарадзкога дома культуры). Артыкула ў "Тыднёвіку" ня першага, бо Валянцін Ермаловіч – асоба адметная, якая прыцягвае да сябе грамадзкую ўвагу і цікавасьць багатым жыцьцём (сёлета яму споўнілася 75 год), таленавітай нястомнасьцю ў працы, шчырай аддансьцю нацыянальнаму тэатру.

Аднак пагартаўшы занатоўкі і паслухаўшы магнітафонны запіс гаворкі, якія аўтар рабіў падчас яе, падумалася, што лепш за самога Ермаловіча пра ягонае жыцьцё і ягоныя думкі ніхто ня скажа. Такім чынам і нарадзіліся гэтыя маналёгі.

(Заканчэньне. Пачатак у папярэднім нумары)

Наш Тэатар

Я не зусім прымаю тэрмін – самадзейны тэатар. Мне бліжэй, калі гаворыцца пра нас, як пра тэатар аматарскі. Усё ідзе ад любові. А мы любім нашае мастацтва, аддаем яму сілы й час, іспытваем свае здольнасьці. Такі тэатар дазваляе адкрыць у чалавеку самае лепшае. Уявіце сабе, даярка альбо сьлесар выходзяць на сцэну і граюць ролі, перажываюць высакародныя альбо нават трагічныя пачуцьці, перадаюць іх у залю. Разам зь імі становяцца лепшымі, чульлівымі, духоўна багацейшымі... Такі тэатар сапраўды найперш выхаваўчы, асьветніцкі. У гэтай ягонай якасьці наогул палягае сутнасьць беларускага тэатру як зьявы. Пра тое гаварылі многія нашы клясыкі. Той жа Максім Гарэцкі неадноймы заклікаў: "Пакажыце са сцэны беларускага селяніна: які ён быў, які стаў, які павінен быць – вось галоўная наша задача". Гэта, на маю думку, ёсьць запаветам асьветніцтва. У нашых вучэльнях вывучаюць Бялінскага, я б бяз шкоды для студэнтаў замяніў яго на Максіма Гарэцкага. Менавіта яму належаць словы аб тым, што тэатар мусіць быць Храмам, дзе людзі ачышчаюць свае душы і адкуль яны выходзяць зусім іншымі. Розьніца паміж тэатрамі прафэсійнымі і аматарскімі палягае ў тым, што прафэсійны тэатар – гэта найперш сцэнічнасьць і відовішча. У нас жа галоўнае – гэта творчае ўдасканаленьне чалавека, яго асабістае раскрыцьцё. Не перастаю дзівіцца, якія таленавітыя людзі, якія артыстычныя па прыродзе. Ніхто іх не вучыў, яны ня ведаюць "хітрыкаў" прафэсіі – яны бяруць шчырасьцю і ўнутраным талентам. Ня кожны, дарэчы, прафэсійны рэжысэр зможа працаваць з акторамі-аматарамі. Ня ведаю, чаму, але ведаю, што гэта так. І тое пра многае гаворыць. Мне ўдаецца, не прыміце гэтыя словы за нясьціпласьць. Усё, чаго дасягнуў у мастацтве, у тэатры – усё зроблена на аматарскай асьветніцкай тэатральнай сцэне. Вось і ганаруся самым адкрытым чынам і ўдзячны гэтай сцэне як нічому іншаму ў сваім жыцьці.

Бясконцы шлях да людзей

Любая справа, тым больш тэатральная, робіцца для людзей. Не бывае "дрэнных" заляў, ёсьць дрэнныя спэктаклі. Таму вельмі важны выбар п'есы. Нашае крэда, як ужо адзначана, – беларуская драматургія. Тут асабліва прыемныя адкрыцьці. Прыкладам, тэатар наш ганарыцца тым, што мы адкрылі бялыніцкага аўтара Міхася Карпечанку. Ягоная п'еса "Канвэер", калі б яе ставіць па-аўтарску, ішла б больш за 4 гадзіны. Гэта ў аматарскім тэатры немагчыма. А тэма – сталінскія рэпрэсіі, людзкія надломы – актуальная. Мы ўзяліся разам за такую рэдакцыю, якая б падыйшла для нас. І здолелі зрабіць выдатную працу. Нездарма у адным з раёнаў нам не дазволілі сыграць спэктакль. Такое стаўленьне цяперашніх маленькіх дыктатараў да тэатральнай працы – найлепшая нам адзнака. А наогул першымі ў краіне нам пашчасьціла паставіць 20 п'есаў, якія потым перайшлі на іншыя сцэны, у тым ліку на прафэсійныя. Такая вельмі няпростая праца магчымая таму, што ў нас няма інтрыгаў, зайздрасьці, несяброўскіх адносінаў. Гэта для аматарскага тэатру прынцыпова, тут могуць працаваць толькі сябры. Таму асноўная задача мая, як рэжысэра – стварыць тое, што завецца словам калектыў. Безь яго немагчымыя ніякія творчыя пляны й намеры. А іх у нас нямала. Цяпер марым пра тое, каб паставіць п'есу майго брата Мікалая "Праўда і хлеб". Напісаў ён яе даўно, але цэнзуру п'еса ў савецкі час прайсьці не магла. Цяпер як быццам можна яе паставіць. Ідэя простая. Але й вялікая: будзе праўда – будзе й хлеб! Як спэцыяльна для нашага часу напісаная!

Ёсьць і іншыя задумы. Два гады жывем з званьнем Народнага тэатру. Трэба апраўдваць. А калі сур'ёзна, дык маем намер правесьці ў вобласьці тыдзень "Тэатральная восень", падчас якога паказаць усё лепшае, што маем. Тым больш, што нядаўна пабывалі ў Літве на міжнародным фэстывалі аматарскіх тэатраў і былі адзначаныя цёплай увагай запоўненай залі, спэцыяльным Дыплёмам. Сваіх гледачоў абдзяляць увагай зусім недаравальна. Землякі першымі ўбачаць новую п'есу М.Карпечанкі і сцэнічную вэрсыю Кастуся Тарасава "Жыцьцё Рагнеды". Для мяне асабіста вельмі важнай будзе апошняя праца, бо мой брат Мікалай быў адным з самых апантаных ініцыятараў таго, каб шырока адзначыць тысячагодзьдзе з дня сьмерці Рагнеды, якое спаўняецца сёлета.

Абы, як гаворыцца, сілаў на ўсё хапіла...

Занатаваў
Сымон ГЛАЗШТЭЙН

ЗЬВЯРНІЦЕ ЎВАГУ!

БЕЛАРУСКАЯ СЛУЖБА РАДЫЁ СВАБОДА

Новыя хвалі ад 26 сакавіка 2000 году

У праграме:

...навіны зь Беларусі і ўсяго сьвету, правы чалавека, апазыцыя, улада, родная мова, эканоміка, мэдыцына, культура, гісторыя, эміграцыя...

Спэцыяльныя перадачы:

...Праскі акцэнт, Вострая Брама, Чытальная Заля, Блізкая Эўропа, Неабжытая Спадчына, Сымбаль Веры, Беларускія раздарожжы, Адукацыя за мяжою, Новае пакаленьне выбірае, Беларускі інтэрнэт...

ЧАС і ХВАЛІ

18:00 – 19:30 7295, 9610, 11725, 15565 Кгц (41,31,25,19м)
22:00 – 23:30 6105, 9535, 9750, 11865 Кгц (49,31,25м)
6:00 – 7:00 6065, 7295, 9635, 9750 Кгц (49,41,31м)
Сталыя частоты на сярэдніх хвалях – 576 і 612 кгц
ІНТЭРНЭТ: http://www.svaboda.org
Паштовы адрас: 220005, Менск-5, п/с 111
Vinohradska 1, 11000 Praha 1, CZ

НАСТРОЙЦЕСЯ НА СВАБОДУ!

СЛОВА НА ЎСПАМІН

Памёр Лявон МІРОНЕНКА

Сёньня толькі ягоныя сябры і паплечнікі адразу ўзгадаюць, хто гэта быў. Але, мяркую, што не Лявонава, а нашая гэта віна і хвароба – губляць добрых людзей і забывацца на іх...

Лявон быў яскравай натурай. Тыя, хто ведаў яго зь дзяцінства, кажуць, што быў ён лідэрам заўжды, нібы фізічна прыцягваў да сябе людзей. Уласным аўтарытэтам, шчырасьцю, дэмакратычнасьцю, адкрытасьцю поглядаў і дум. Адны памятаюць яго як вельмі вернага ў жыцьці сябра, іншыя – як чалавека, які першым адкрыў ім вочы на жахі несвабоды. Гэта быў чалавек шырокіх поглядаў і цьвярозага, з іроніяй, позірку на жыцьцё.

Па ім, заўжды бадзёрым і гатовым да дзеяньня, цяжка было сказаць, што ўласны лёс ніколі не шкадаваў Лявона. Што такое сталінізм разам з камунізмам, ён ведаў з уласнага досьведу. Ад сталіншчыны пацярпеў ягоны бацька. Лявон доўга жахаўся пры сустрэчах зь людзьмі ў пагонах – вайсковых ці якіх іншых. Ён не хаваў, што прайшоў праз гэтае выпрабаваньне страхам і жахам. Таму кожны дзень нястомна выціскаў зь сябе раба, вучыў гэтаму сябраў. Напрыканцы 80-х ён ці ня першым апынуўся ў ганаровым коле тых, хто пачынаў дэмакратычныя часы, тады яшчэ ў Савецкім Саюзе. Як і цяпер, многія баяліся і не разумелі навага. Ён клікаў за сабой ня словамі і заклікамі, а прыкладам і перакананасьцю. Яны, гэтыя праявы, былі зь ім на першых у горадзе пікетах, першых расклейках улётак, першых мітынгах. Лявон заканамэрна стаўся першым кіраўніком першай дэмакратычнай партыйнай арганізацыі сацыял-дэмакратаў. Яшчэ нідзе ў Беларусі ні пра якія новыя партыі ня чулі, а ў абласным цэнтры ягонымі намаганьнямі і настойлівасьцю была зарэгістраваная сацыял-дэмакратычная партыя Магілёва. Хай гэта гучыць цяпер крыху саманадзейна і празьмерна. Але ў той час толькі такім чынам – з імпэтам і адвагай – можна было хоць бы нечага прыстойнага дасягнуць!

Ішоў час, зьмяняліся ўмовы, зьмяняліся людзі. Лявон адыйшоў ад актыўнай дзейнасьці. Хварэла жонка. Але найперш таму, што ніколі ня меў здольнасьцяў да кампрамісаў з сумленьнем, ніколі ня быў і ня мог быць канфармістам. А "новы час" патрабаваў, на жаль, менавіта такіх праяваў. Тое было не для ягонай адкрытай і шчырай натуры.

Днямі Лявона пахавалі на Бароўкаўскіх могілках. Ня вытрымала сэрца. Ля адкрытай магілы ўсхвалявана і з горычу прамаўлялі сябры, "электрахувавіцкія" калегі, паплечнікі і аднадумцы. Тое былі кранальныя словы пра выдатнага Чалавека.

Добрая табе памяць,
Лявон...

На карысьць грамадзтва гэтай зямлі

"Пасьля многіх гадоў дзяржаўнага выхаваньня ў адпаведнасьці з дактрынай дыялектычнага матэрыялізму надыйшоў час сьвятых прыкладаў, час хрысьціянскага выхаваньня моладзі".

Такая думка прагучала ў пастырскім лісьце, зь якім выступіў кіраўнік рымска-каталіцкага Касьцёлу ў Беларусі кардынал Казімір Сьвёнтэк. Ягоная заява прагучала падчас завяршэньня працы сыноду Менска-Магілёўскай архідыяцэзіі, Пінскай і Віцебскай дыяцэзіяў рымска-каталіцкай Царквы Беларусі. Кардынал Сьвёнтэк зьвярнуў увагу вернікаў на тое, што "касьцёл у Беларусі адчувае вялікую патрэбу выказацца на карысьць грамадзтва гэтай зямлі й імкнецца быць знакам надзеі для ўсіх, хто прысьвячае свае сілы для лепшай будучыні ва ўзаемным пакоі і згодзе".

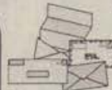
Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газэта.
Заснаваная Магілёўскім ГА
«КОЛА СЯБРОЎ».

Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку 06.11.1996 г. за № 831.

Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

212030, г. Магілёў,
вул. Першамайская,
6-22.

Тэл./факс: 31-04-15, 22-97-82.

E-mail: krug@user.unibel.by

Інтэрнэт: http://tydniovik.hypermart.net

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у абласной друкарні імя Я.Свярдлова, г. Магілёў, Першамайская 70. Замова 39. Наклад 2000 асобнікаў. Падпісана да друку 05.10.2000 г. а 17.05.